

Am preferat mereu o carte virgină,
pe care să o „defrișez” eu primul

interviu cu criticul literar Marius Chivu

● mă frustrează când dau
peste un volum fără coala
goală de la final

paginile 8 – 9

EDITORIAL

Cîinii de pază ai plagiatului

Articole științifice copiate, proiecte de cercetare copiate, cărți copiate, idei copiate. Metafora plagiatului pare să se reveleze ca definitorie pentru spațiul românesc. Din cutia **Pandorei** ies monștrii pe bandă rulantă, care fac parada modei prin reviste ca *Nature* și coboară vâlul negru al îndoilei asupra oricăror activități și texte a căror premisă ar trebui să fie cea a originalității. Realitatea care a îmbrăcat, pe rînd, numele lui **Ioan Mang**, lui **Victor Ponta** și, mai nou al **Ecaterinei Andronescu** este însă una care transcende asocierea cu aceste nume sau cu funcțiile deținute de aceștia. Este strigător la cer faptul că tocmai cei care ar trebui să se recomande ca modele, ca paznici de far ai eticii academice sînt cei care și-au pus numele pe niște documente plagiare, e drept. Însă, sub ei, se găsesc niște așa-ziși oameni de știință, profesori universitari sau cercetători, sclavi sau nu, pentru care acțiunea de-a copia este o practică obișnuită, curentă, neînsoțită de nici o remușcare sau jenă. 14 proiecte care ar trebui să primească finanțare din bani publici (fiecare în valoare de aproape jumătate de milion de euro, conform unui articol revista *Nature*) stau sub drobul de sare al suspiciunilor de plagiat. **Ministrul Educației** a girat un astfel de proiect, fiindcă i-a trecut prin mîna o hîrtie ca multe altele pe vremea cînd ocupa funcția de rector la **Universitatea Politehnica din București**. Evident că dumneaei nici nu a citit acel document, însă o echipă de indivizi a copt un proiect în ultima batjocură, gîndindu-se, ca o gașcă de școlari impertinenți și inconștienți, că nu vor fi prinși. Probabil fiindcă au făcut așa și le-a mai mers în trecut, chiar bine și lejer.

Așa că noroc de această vînaătoare politică. Scandalul plagiatului a fost expus, iar vinovații dezbrăcați de pretențiile academice în piața publică. Însă, pînă una alta, acestora nu pare să le fie prea rușine de acest lucru. Chiar și analiștii o dau cotită. Copiatului ordinar i se aduc scuze precum lipsa de reglementare pînă în prezent, confuzia asupra manierelor de citare sau izolarea cercetării românești de dinainte de '89. **Consiliul Național de Etică**, schimbat de **Ioan Mang**, este și el legat de mîini și de picioare și degeaba ar trebui să dea verdicte în termen de 90 de zile, acest lucru nu se întîmplă. Cei prinși cu mița în sac sînt bine merci și-și vîd în continuare de carieră. Integru.ro i-a prins pe cîțiva, însă oprobriul public nu pare să coincidă cu sancțiunile concrete. După cum se precizează în *Nature*, „cîțiva oameni de știință se tem că Guvernul încearcă să mușamalizeze abaterile de tipul plagiatului sau conflictele de interes”. Acest lucru este o evidentă, ca și copiatul, în sine. La fel cum limpede este și faptul că avem de-a face cu o problemă națională, cu un fenomen care am fi crezut că nu se întîlnește decît la elevii sau studenții care speră că nu se va prinde profesorul de furtul lor „nevinovat”. Dar poate că mai degrabă în astfel de cazuri de mici proporții, impostorii sînt prinși și sancționați din determinarea unor profesori care caută în fel și chip să-i prindă pe obraznicii care cred că-și pot pune numele pe orice găsesc pe Internet. Însă, dacă ne uităm cîte cărți sînt „inspirate” din altele, dacă scormonim prin gunoaie, vedem că multe dintre elitele intelectuale ale **României** au fost implicate în astfel de scandaluri. Cîinii de pază adevărați nu avem, din păcate. Presa practică la rîndul ei o formă de plagiat masiv, preluînd deseori informații de la „colegi” de breaslă pe care și le atribuie, ceea ce îi răpește, ca și cercetării, legitimitatea și îi rătăcește rostul.

Laura PĂULEȚ

Începe festivalul studentesc UNIFEST

● evenimentul se va deschide luni, 12 noiembrie, printr-un flashmob în parcare la Iulius Mall ● manifestările se vor desfășura pe parcursul a 11 zile, în 17 orașe din țară ● în Iași, tinerii vor participa la întreceri sportive, seri de film, concursuri de miss, dezbateri publice și reprezentații culturale

pagina 2

Accesul la activități va fi gratuit

EVENIMENT

Inaugurarea Pendulului lui Foucault

Zilele Politehnicii, proiectate pe Teatrul Național

Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” din Iași (TUIASI) va organiza în perioada 12-17 noiembrie Zilele Universității, cu prilejul cărora se va desfășura un simpozion științific de istorie a tehnicii, se vor premia profesorii seniori și cei cu merite științifice deosebite și se va proiecta pe clădirea Teatrului Național „Vasile Alecsandri” o peliculă care va prezenta momente semnificative din viața instituției. „De ziua ei, universitatea lansează un film în care realizările ei devin vizibile și pentru comunitate, într-un mod luminos. Mi-ar plăcea să cred că tinerii care se plimbă simbăta prin centrul Iașului vor poposi să privească proiectiile”, a declarat conf. univ dr. Irina Lungu, prorector pe relații internaționale și imagine universitară la TUIASI. În aceeași perioadă, Politehnica va coordona și prima ediție din acest an a Zilelor Porților Deschise pentru elevii de liceu.

pagina 3

Dezbateri

Visul american, tot în
mîinile lui Obama

● despre impactul rezultatelor la
alegerile din Statele Unite au co-
mentat analistul politic Cristian
Pîrvulescu și jurnaliștii Adrian
Cochino și Ovidiu Nahoi

pagina 13

Tabletă

Viața la jumătate de preț

● nu sîntem dispuși să cheltuim
prea mult, fiindcă am ajuns de
mult la falimentul afectiv
● ne cumpărăm de la reduceri
dreptul la o bucurie, la o fericire
sau măcar la ceva mărunt

pagina 6

Personaj

Studenții cu mîinile prinse
în joacă

● Andra a început cu origami,
apoi s-a îndreptat către *quilling*
● lui Andrei i-a venit în gînd să
facă un cadou mai „altfel” și i-a
ieșit un colier

pagina 7

Reportaj

100 de medalii împușcate
sub universitate

● Ioan Săcăleanu a antrenat în
sala din Corpul A de la „Cuza”
patru generații de campioni
naționali și internaționali la tir
cu pistolul cu aer comprimat

pagina 11

opinia veche

este editată de studenți
ai Departamentului de
Jurnalism și Științe ale
Comunicării și se adresează
exclusiv mediului academic.

revistă săptămînală de informație, reportaj și atitudine studentescă

În coloană,
adunarea

„Măiorescu” își evacuează chiriașii

Două studente cazate în **Complexul Studentesc „Titu Maiorescu”** al **Universității „Alexandru Ioan Cuza” (UAIC)** au fost evacuate din cămin după ce au fost surprinse că încercau să-și vândă locurile de cazare.

Violeta Rarincă, studentă la **Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor (FEAA)**, master, anul I, cazată în **Căminul C7**, camera 63 și **Florina Necula**, studentă la **FEAA**, master anul al II-lea, din **C7**, camera 98, au încercat să își tranzacționeze locurile de cazare printr-un anunț postat pe Internet, care a fost găsit de administrația complexului. „Sus-numitele au fost evacuate din cămin, iar pentru fapta lor a fost înștiințată facultatea, urmînd să se ia măsurile necesare, privind interzicerea dreptului de cazare pentru toată perioada cursurilor”, a declarat ec. **Doina Leonte**, șef **Complex „Titu Maiorescu”**.

Conform prevederilor din **Regulamentul de Cazare** al **UAIC**, studenții bugetari sau cu taxă de școlarizare care tranzacționează dreptul de cazare sînt sancționați cu exmatricularea și pierderea dreptului de reînmatriculare la **UAIC**.

Petronela DUȚU

Medicina pe limba studenților agronomi

În perioada 6 – 8 noiembrie, la **Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară (USAMV) „Ion Ionescu de la Brad”** din **Iasi** a avut loc evenimentul „Săptămîna Medicinii”, împărțit în patru seminarii tematice. „Liga Studenților a organizat acest eveniment pentru că este necesar ca studenții să aibă cunoștințe minime în domeniul medicinei. A fost o acțiune de voluntariat la care au putut participa toți cei interesați, fără a fi nevoie de o fișă de înscriere”, a declarat **Remus Gheorghită**, președintele **Clubului de Zootehnie** din cadrul **Ligii Studenților** de la **USAMV**.

Primul stagiul a avut ca temă măsurile de prim ajutor și a fost susținut de dr. **Radu Calistru**, care le-a oferit la final studenților, pe lîngă informații, și un exemplu practic pe un manechin. În următoarea zi au fost programate alte două sesiuni. Prima a început de la ora 16.00 și a avut în prim-plan subiectul intoxicațiilor, atît la oameni cît și la animalele de companie ale acestora, tema fiind susținută de dr. **Sorin Beșchea**, care a dorit să sublinieze faptul că „cele mai des întîlnite intoxicații la animalele de companie sînt cauzate de contaminarea substanelor folosite pentru parazitarea externă: purici, păduchi”. Penultima lecție din activitatea extracuriculară a avut ca subiect bolile infecțioase și a fost tratată de dr. **Erica Rudnic**. Ultima sesiune a fost onorată de dr. **Tatiana Țăranu**, care a prezentat studenților cîteva aspecte referitoare la bolile venerice.

La evenimentele din cadrul primei ediții a „Săptămînei Medicinii” au participat aproximativ 400 de studenți.

Oana PASCARU

Tinerii petrec în 17 orașe

A început festivalul studentesc UNIFEST

- la toate evenimentele, tinerii de la universitățile ieșene au accesul gratuit

Uniunea Studenților din România (USR) alături de cele 14 asociații studentesci din **Iasi** organizează cea de-a XI-a ediție a **Festivalului Național Studentesc UNIFEST**. Acesta va începe luni, 12 noiembrie și se va desfășura pe parcursul a 11 zile. În cele 17 orașe în care are loc acest eveniment, activitățile propuse se încadrează în cinci categorii: cultură, educație, distracție, sport și sănătate. La activitățile culturale, de divertisment, la întrecerile sportive și dezbaterile publice, cu privire la problemele care preocupă societatea românească pot participa toți studenții doriți, aceștia avînd acces gratuit.

Festivalul la **Iasi** precum și în celelalte orașe participante se deschide cu un *flashmob*, care va avea loc în parcare **Iulius Mall**, începînd cu ora 14.00. În cea de-a doua zi, în **Copou**, 13 noiembrie, va avea loc în premieră pentru acest festival, caravana „Picătură pentru viață”. Aceasta se va desfășura și pe 20 noiembrie, în parcare **Iulius Mall**. „Dorim să însuflăm studenților spiritul civic și să-i convingem că donînd sînge pot salva vieți. Întrucît știm că din diferite motive tinerii nu ajung la centrul de transfuzii ne-am hotărît să le aducem caravana mobilă în campusurile studentesci”, a declarat **Ciprian Chilariu**, vicepreședinte **USR**. Acesta a mai

adăugat că „pentru prima dată în istoria **UNIFEST**-ului, **Campionatul Sportiv Național «UNIFEST Olympic Games»** se va desfășura în afara Bucureștiului și unde altundeva decît la **Iasi**, oraș european al sportului în 2012. Astfel, sînt așteptate echipe din cele 17 centre universitare participante pentru a se înfrunta în cadrul competițiilor de fotbal, street-ball, tenis de masă și volei”.

De asemenea, în cadrul acestui festival se vor desfășura conferințe pe teme geopolitice precum problema **Siriei** și conflictele din **Orientul Mijlociu**. Pe data de 14 noiembrie, începînd cu ora 14.00 va avea loc în incinta rectoratului **Universității Tehnice „Gheorghe Asachi” (UTI)** din **Iasi** dezbaterile „Studentul de azi, inginerul de mîine”, iar pe 20 noiembrie, de la ora 18.00 se va discuta despre statutul studentului în **Corpul B al Universității „Alexandru Ioan Cuza” (UAIC)**. În cea de-a treia zi a festivalului, începînd cu ora 18.00, din **Tîrgul Cucu** spre **Copou** va porni „Tramvaiul voluntariatului”. Tot în această zi, în **Sala Gaudeamus** de la **CCS**, este pregătită și o activitate distractivă, sub numele de „Studenții au talent”, aflată la a treia ediție, urmînd ca pe data de 16 noiembrie să se desfășoare concursul „Miss UNIFEST”, invitații speciali fiind cei de la „Fără

Luni, în parcare de la **Iulius Mall**, va fi organizat un *flashmob*

Zahăr”. În perioada 15 – 18 noiembrie vor fi deschise muzeele **UAIC**, **Unirii**, **Științelor Naturii**, **Petru Poni** și **Mihail Kogălniceanu**, iar seriile de film cu tematică sînt preconizate pentru 19 și 22 noiembrie. Pentru ultima zi a festivalului, pe lîngă seara de film despre **Rosia Montană** și dezbateri pe această temă, este programat și concertul de închidere la care este invitată formația **Sukar Nation**.

La **CCS** se va desfășura o expoziție de artă cu exponate realizate de studenții **Universității de Arte „George Enescu” (UAGE)**. Intrarea la evenimentele se va face pe baza invitațiilor

gratuite ce se pot obține de la corturile și standurile de promovare ale festivalului din **Copou** și **Tudor Vladimirescu** sau de pe Internet accesînd www.unifest.asii.ro. Întrucît programul se află încă în discuție unele evenimente nu au loc și timpul precis de desfășurare.

Festivalul **UNIFEST** a fost organizat prima dată în 2001 la **București**, studenții beneficiînd timp de o săptămîină de acces gratuit la teatru, operă, cinema, muzee și expoziții. Începînd cu cea de-a doua ediție, festivalul a ajuns la nivel național în **România**.

Daniela VORTOLOMEI

Afaceriștii din băncile facultăților

- manifestările au urmărit comportamentul organizațional, antreprenoriatul sau candidatura pentru un loc de muncă

Studenții și absolvenții universităților ieșene au putut participa în perioada 5 – 9 noiembrie la training-uri, conferințe, ateliere și la un tîrg de locuri de muncă, organizate în cadrul evenimentului „Zilele Carierei **UAIC** 2012”. Activitățile au fost inițiate de **Centrul de Informare Profesională, Orientare în Carieră și Plasament (CIPO)**, de la **Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iasi (UAIC)** în colaborare cu **Tîrgul de Cariere eJobs Expo**.

Manifestările au urmărit patru teme, moderatorii atelierelor vorbind despre dezvoltarea personală, comportamentul organizațional, antreprenoriat sau candidatura pentru un loc de muncă. „Mesajul pe care am vrut să-l transmitem participanților a fost necesitatea pregătirii pentru carieră încă din timpul facultății, prin implicarea în diferite activități prin care pot dobîndi experiență, dar și prin participarea la evenimente prin care se pot informa și pot cunoaște profesioniști din domeniul lor de studii”, a declarat **Ana-Maria Dobos**, membru **CIPO**. În cadrul workshop-ului referitor la inițierea unei afaceri de către studenți, **Alina Palade**, reprezentant din partea **Camerei de Comerț (CC)** din **Iasi**, a explicat modalitatea prin care studenții își pot deschide propria afacere menționînd facilitățile pe care **Guvernul** le va acorda studenților în ceea ce privește societățile comerciale. Printre acestea se numără reduceri ale taxelor și tarifulor pentru organizarea și funcționarea unei astfel de întreprinderi. De asemenea, reprezentantul **CC Iasi** a atras atenția asupra faptului că „toate formele pe care am dori să le înființăm, din punct de vedere comercial, tre-

buie trecute în Registrul Comerțului”, studenții beneficiînd de consultanță juridică gratuită.

Organizatorul **Tîrgului de Cariere**, **Stefan Teșanu**, a vorbit despre pașii pe care un antreprenor trebuie să îi urmeze, explicînd că „prima etapă este să ieși o decizie, să ai curajul să te hotărâști asupra unui fapt, să nu mai amîni la nesfîrșit. A doua etapă este să faci ce ți-ai propus. Toate teoriile antreprenoriale se pot rezuma astfel. Prin proiectele mele încerc să aduc o mică contribuție la modul în care tineretul din România e capabil să ia decizii”. Acesta a mai menționat că un aspect care nu trebuie ignorat este cunoașterea legilor, de multe ori antreprenoriatul rezultînd în urma unui „val mare de entuziasm care îți ia privirea de la detalii, uneori legate de modelul de afaceri, iar altele legate de aspectele juridice”.

Tîrgul de Cariere eJobs Expo a fost lansat în 2006, adresîndu-se angajatorilor și persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă. Evenimentul are loc de două ori pe an în diferite centre universitare și economice din țară.

Cătălina DOBROVICEANU

Și eu unde mă angajez?

Competiție internațională a studenților ingineri

- pe lîngă proiectele prezentate de studenți vor avea loc seri culturale cu specific pentru fiecare țară participantă

Facultatea de Construcții și Instalații (FCI) a **Universității Tehnice „Gheorghe Asachi” Iasi (UTI)** organizează între 1 – 30 noiembrie selecții pentru echipa de studenți care va participa la a XIX-a ediție a evenimentului „International Cultural and Academic Meeting of Engineering Students” (**ICAMES 2013**), care va avea loc în luna mai. Triajul va consta într-o lucrare științifică sau un proiect de două pagini, pe orice temă din cadrul profilului tehnic.

„Studenții din anul al II-lea, pînă la master anul al II-lea pot alcătui o echipă, doar că numărul limită este de patru membri. Dacă vor fi mai multe proiecte bune, facultatea nu se va limita doar la o singură echipă participantă”, a declarat șef de lucrări dr. ing. **Ionuț Ovidiu Toma**, membru în cadrul comisiei de selecție. Participanții vor trebui să respecte termene limite impuse,

să fie dispuși să întreprindă diferite activități și să fie vorbitori de limba engleză, „deoarece este o întîlnire internațională, și toate prezentările se vor face în engleză”, a menționat șef de lucrări dr. ing. **Ionuț Ovidiu Toma**.

Acesta a mai specificat că o altă latură a evenimentului este cea multiculturală, care dorește să prezinte tinerilor participanți un mediu variat, străin și să poată vedea cu ce idei vin studenții din alte țări. „Este o întîlnire atît academică, cît și culturală, în care pe lîngă proiectele prezentate de studenți vor avea loc seri culturale cu specific pentru fiecare țară, toate desfășurîndu-se la **Istanbul**”, a precizat membrul comisiei.

Competiția a fost concepută în 1994 de un grup de studenți de la **Engineering Society of Bogazici University** de la **Istanbul**, continuată anual de instituția de învățămînt superior. Echipele studenților și cadrelor didactice din cadrul **FCI** au participat la edițiile din 2010 pînă în 2012, cîștigînd premiul I și III în fața a altor 15 echipe din diferite naționalități.

Paul ANDRICI

● PULS ● PULS ● PULS ● PULS ● PULS ● PULS ● PULS ● PULS ● PULS ● PULS ● PULS ● PULS

Din adolescent, în divă

La Iași se măsoară Afroditetele

Săptămîna trecută am scos rochiile și pantofii cu toc de la naftalină și ne-am prezentat la preselecția agenției de modelling „One Models”, la hotel Ramada. Acolo însă ne-am trezit înconjuțați de fete care abia împliniseră 13 ani dar care erau trecute bine de 1.70 înălțime, și am găsit jurați mai acizi decît la X factor, care n-au prea ținut cont de măsurile noastre reale. Acum, n-am fi vrut să fim luate la o agenție celebră de modelling de prin Paris, cum spunea afișul, dar nu ne-am fi supărat să fi plecat acasă cu un iPhone 5.

Îmi strîng burta cît de tare pot în timp ce **Alina**, ajutorul celui care selectează modelele, îmi înconjoară talia cu banda gradată în centimetri, spunîndu-mi că e o procedură firească pentru un casting de modelling. În sala „New York” a **Hotelului Ramada** sînt aduse scaune suplimentare pentru participante. Și fetele sînt nevoite să completeze formulare curajoase în care se cere vîrsta, greutatea și alte caracteristici fizice.

Ar fi trebuit să stau liniștită pentru că, pe parcursul serii, **Alina** tot mai rătăcește centimetri de pe siluetele modelelor ale căror nume le știa

- nu știu cum se înfîplă, dar de fiecare dată cînd măsoară bărbatul, cel puțin trei centimetri se lipsesc de șoldurile fetelor

Frumusețe pictată în centimetri

- întorc privirea spre mîna mea ca să compar cu cît pare mai groasă acesta față de piciorul fetei

fără să se uite în formular. „Lasă-mă să văd eu, că sigur nu sînt 87 de centimetri în șolduri”, zice bărbatul care coordonează seara de selecție de fiecare dată cînd asistentei îi ies centimetri în minus. Acesta nu are nevoie de metru pentru a stabili cele trei numere corespunzătoare pieptului, taliei și șoldurilor. O face doar dintr-o privire și, de fiecare dată cînd datele oferite de **Alina** par suspecte, acesta nu se lasă păcălit și se ridică să le măsoare el.

Și nu știu cum se înfîplă, dar de fiecare dată cînd măsoară bărbatul, cel puțin 3 centimetri se lipsesc de șoldurile fetelor. „Cu ce te-au mituit, Alina?”, tot repetă acesta primind drept răspuns tăcerea zîmbăreată a acesteia.

Cu capul la control

Oriunde mi-aș arunca privirea, ochii mei nu găsesc decît fete înalte, foarte înalte, cu părul lung, cu fete de copil care tind să-și ascundă vîrsta de adolescent pe sub grimase „de oameni mari”. Privirea mi se fixează pe picioarele slabe ale unei micuțe de 13 ani, care are 1,73 metri înălțime. Involuntar, îmi întorc privirea spre mîna mea ca să compar cu cît pare mai groasă aceasta față de piciorul fetei. Însă de fiecare dată cînd selecționerul vede astfel de suflute, siluetele căroră par mai vulnerabile ca aripile unui fluture, ochii i se aprind a entu-

ziasm, fiind mulțumit că nu a venit în **Iași** în zadar.

Replica **Alinei**, „63, mai jos 91” în timp ce îmi cuprinde talia și șoldurile în unități de măsură, mă face să-mi relaxez mușchii abdomenului, însă expertul în modeling mă provoacă susținînd că părul meu e vopsit. „E culoarea mea naturală” zic eu, „așa, cu șuvițe castanii?”, ironizează acesta; „da!” încep să mă revolt. Bărbatul se ridică de la masă și vine spre mine, face un cerc în jurul meu înconjurîndu-mă cu o privire de medic examinator, iar eu îmi zburlesc avuția capilară așa cum o fac copiii care sînt căutați de purici după ce se întorc din cușca cîtelului din curte. În sală se stîrnește un val de voci hihlizite. „Nu mă credeți?”, mă mir eu, „îs curios să văd ce fel de culoare ți-a ieșit în poze”, îmi spune acesta.

I-aș fi spus că e ceva specific pentru toată familia mea, că se mai arde la soare, că a fost cîndva vopsit dar partea aia a fost recent scurtată de la bărbie în jos, dar aici nimeni nu are nevoie de clarificări și sinceritate. Aici se dau explicații precum „cînd mai slăbești, ne suni”, iar tu trebuie să clătini pozitiv din cap și să clipești a su-punere. Nu-ți mai rămîne nimic altceva decît să părăsești învins „New York-ul”.

Daniela VORTOLOMEI

Ruleta de ciocolată

- părul lung și drept și-l dă la o parte și încearcă să zîmbească, dar i se citește pe chip nerăbdarea

are numărul 28 pe el. Aveam de așteptat. Chinuită fiind de tocurele scoase de la naftalină, mă așez pe un loc primit de la un băiat cu blugii rupți, care s-a dovedit a fi fotografii nostru din această seară.

O cură pentru o cartelă

Rîndul **Adinei** îmi distrage atenția de la picioarele mult prea subțiri ale unei copile de 16 ani. Pășește printre scaune, ajungînd cu greu la masa „juriului” care aduce foarte mult cu o catedră, unde o domnișoară blondă cu părul răvășit începe să o măsoare. Se pare că metrul acela o face să fie cam timorată. „Ai mai slăbit?”, o întreabă jurata care deja o cunoștea, iar fata ca răspuns apleacă capul puțin nesigură. Apoi, e invitată să i se facă cîteva poze. Își dă părul lung și drept la o parte și încearcă să zîmbească, dar i se citește pe chip nerăbdarea de a afla părerea celui care avea să o ducă pe cîștigătoare în străinătate. „Poti să rămii pînă la sfîrșit?”, o întreabă

organizatorul și așa, mușchii fetei i s-au relaxat și un rînjet i-a apărut pe chip. Trece pe lîngă mine înainte să se așeze pe scaunul ei și îmi arată că „uite, am primit o cartelă! Și așa nu mai aveam minute.”

Mă așez și eu lîngă ea, rugîndu-mă în sinea mea să nu mă întreb cum de m-am hotărît să merg pe cărarea modelingului. Nici nu trebuia să-mi fac griji de acest lucru pentru că pe ea o rodea altceva. „Am mîncat cinci ciocolate zilele astea. Trebuie s-o las mai moale.” Își dorește o carieră în domeniul acesta și venirea la **Iași** a fost începutul. „Păi dacă am o șansă să fac bani din asta, de ce să dau cu piciorul pentru niște ciocolată?”, îmi spune rîzînd.

Centimetrii făceau ca fetele să se imputineze și rîndul meu să vină. Dar nu a durat mult pînă am primit cartela și „mulțumescul” de rigoare și am plecat cu gîndul zburîndu-mi la o shaorma.

Iuliana LEONTI

Antrenament pentru o carieră pe podium

Zîmbet ca la Hollywood

- „dacă nu vei fi sunată și probabil nu vei fi, așteptăm poze cu tine cînd ajungi la 90”

Tinere cu talii înguste pășesc cu grijă pe mocheta groasă, imprimată cu modele asemănătoare crinului imperial al **Frantei**. Cu grijă, pentru ca tocurele decupațiilor albi sau ale botinelor negre să nu se afunde în plușul albastru.

În hol, două imagini, una ilustrînd **New York-ul** și cealaltă **Hong Kong-ul** stabilesc distanța diametral opusă dintre concurențele unui casting de modelling, care își verifică coafura în oglinzile din poșete. O femeie blondă invită viitoarele modele în sala în care se va desfășura evaluarea lor, măsurîndu-le din priviri. Scaunele unei mese aranjate în semicerc sînt ocupate de fete cu părul lung care își cercetează, atent, rivala. În încăperea aproape treizeci de perechi de ochi sînt ațintite asupra organizatorului, care încurajează participantele că în cazul în care sînt respinse, să nu fie dezamăgite, „câci nu se știe ce vă rezervă viitorul”.

Un surîs pentru Brad Pitt

Trecînd măsurile primei aspirante pe fișa de înscriere, bărbatul o atenționează că șoldurile par a fi problema, „dacă nu vei fi sunată și probabil nu vei fi, așteptăm poze cu tine cînd ajungi la 90”. Cele dintîi fete părăsesc sala una cîte una, scrutînd încăperea ca și cum

ar fi uitat ceva. Una dintre ele „ar fi fost potrivită pentru reclame”, îi spune organizatorul tinerei blonde care înconjoară talia unei concurente cu un metru de croitorie. Încetul cu încetul, pe verticală centimetrii se înmulțesc, pînă cînd, în fata juriului se prezintă o aspirantă la titlul de miss care jură că are 1,80 m în înălțime. Sceptic, bărbatul își compară statura cu cea a fetei cu păr lung, de culoarea nisipului, nefiind convins de spusele acesteia. După trecerea măsurătorilor pe fișa de înscriere, urmează o serie de *blitz-uri*, cele care beneficiază de atenția fotografului pentru mai mult de cinci secunde înțelegînd că au un punct în plus față de rivale. „Zîmbește ca și cum ai vrea să îl impresionezi pe Brad Pitt”, îi sugerează moderatorul uneia dintre participante. „Atunci pe Mr. Bean”. Din păcate, nici comicul nu ar fi fost impresionat, căci fata care a încercat să afișeze un surîs timid a plecat doar cu ecoul cuvintelor „multumim, te mai așteptăm”.

Cînd îmi vine rîndul, așez din inerție foaia pe care am completat-o pe masă, în fata organizatorului. Strîmbă din nas cînd calculează raportul vîrstă-înălțime, căci „1,68 e o problemă”. Tinăra blondă mă privește compătimitoare, comunicîndu-i acestuia măsurătorile. Nu am zîmbit nici pentru **Brad Pitt** și nici pentru **Mr. Bean**, însă pentru trei cadre pe filmul fotografului am fost model.

Cătălina DOBROVICEANU

90-60....-120?

Intrăm în camera puternic luminată, pe rînd, căutînd cu privirea poate măcar un „mini” podium pe care credeam că o să defilăm. Dar în schimb ne întîmpină niște mese lungi cu foi și reviste pe ele. O zăresc pe **Adina**, o veche amică de-a mea, zîmbindu-mi ușor confuz. Ca și ea, primesc unul dintre formularele pe care le completează fiecare fată în parte, doar că

FESTIVALUL DE VIN, ARTĂ ȘI GASTRONOMIE PROVINO

Președinte Onorific al Festivalului, Prof. Univ. Dr. Valeriu V. Cotea

6-9 DECEMBRIE | IAȘI

Participă la evenimentele Festivalului
 Wine Masterclass
 Conferința Wine & HoReCa
 Tutored Tastings
 Școala Vinului
 Wine & Gourmet PROVINO Gala
 Seara Art, Wine & Gastronomy
 Black & Wine Party

Vizitează
 Expoziția de vinuri
 Expoziția de soluții
 pentru industria viti-vinicolă

Achiziționează
 de la Wine Shop
 vinurile Festivalului

Organizator:
abplus
 events

www.provino.ro

CO-ORGANIZATOR:

MUNICIPIUL IAȘI

PARTENER DE EVENIMENT:

La Castel

PARTENER GASTRONOMIC:
 Serile Art, Wine & Gastronomy

PARTENERI:

MILLÉSIME
 1990-2010
 centrul de cultură și civilizație a vinului

PARTENERI INSTITUȚIONALI:

ORDO EQUESTRIIS VINI EUROPAE
 CONSULATUL ROMÂNIEI - LEGATUL IAȘI

SUSTINĂTOR MEDIA:

Ziarul de Iași
 liderul presei ieșane

PARTENER SERVICII:

PARTENERI MEDIA:

'Eftin și bun

Viața la jumătate de preț

Vrem să avem totul fără să trebuiască să plătim nimic. De la o bluză sau un dres, pînă la sufletele celorlalți și viața veșnică. Dar asta e o utopie, așa că știm că trebuie să dăm și ceva de la noi. Ne scuturăm buzunarele cu zgîrcenie și ne achităm dreptul la o bucurie, la o fericire, la ceva mărunț, cu monede. Nu sîntem dispuși să cheltuim prea mult, fiindcă în economia vieții noastre am ajuns de mult la falimentul afectiv, plătind înzecit prețul unor iluzii.

● frumusețea nu poate fi valorificată după inscripțiile de pe o etichetă ● au încercat să trișeze, să cumpe-re minte cu cîteva procente mai ieftin sau prieteni cu ceva mai puțin efort ● cum ar fi să nu ne macine desti-nul ca pe o moară stricată?

Dinastia unui sezon

● știe că dacă nu va mai valora la fel, nimeni nu o va mai dori pentru că nu o poate avea

Sub lumina difuză a reflectoarelor, ea se înfățișează privitorilor în valuri de mătase neagră brodate cu dantelă venetiană. Ar putea dansa în pași de tango sau și-ar putea lăsa unduirile să joace în piruetele unui vals lent, cul-gînd suspine și priviri averse.

Toți trecătorii se opresc să o admire, vrînd să îi cuprindă talia îmbrăcată în sclipiri de onix. Și-ar dori la gîtul ei un șirag din perle negre, contrastînd cu fildeşul pielii sale și cu lucirile rubinii ale buclelor care se odihnesc pe un umăr. Pasivitatea ei încarnează o regină damnată iar ochii ar putea împrăstia veninul verdelei de Paris. Privește în gol, nu își coboară genele asupra celor care îi aduc ofrande, e obișnuită să au-

dă aceleași cuvinte zi de zi. Se întreabă, însă, dacă îi vor lipsi atunci cînd va coborî de pe pedestal. Dacă își va mai aminti cineva suplețea mătăsii atunci cînd nu va mai pretui la fel. Își alungă astfel de gînduri, mintîndu-se că frumusețea nu poate fi valorificată după inscripțiile de pe o etichetă sau după idealurile unei epoci. Nu vrea să fie doar o poză într-un album care, atunci cînd nu mai are file goale, este uitat pe un raft. Știe că dacă nu va mai valora la fel, va deveni comună, nimeni nu o va mai dori pentru că nu o poate avea. Se vor lăsa păcăliți de o iluzie, îi vor invada templul pentru a-l profana și o vor arunca în colțul uitării. Și apoi își vor îndrepta cuvintele de laudă către

alta, pînă cînd îi vor răpi individualitatea și va ajunge ca ea, o regină decăzută.

Dacă ar avea lacrimi, le-ar lăsa să încălzească impasibilitatea obrazului, însă damnații nu mai au regrete, căci **Fortuna** și-a întors privirea de la ei. Vitrina își stinge luminile, iar în locul buclelor roșii o planșă în culori de vară anunță prețul frumuseții, înjumătățit.

Cătălina DOBROVICEANU

Să ne îngropăm

● ar trebui să nu existe frică, bucurie, speranță, deznădejde, credință sau izbăvire

Ne-ar plăcea să nu avem nevoie de muze pentru a crea și nici de simț artistic pentru a ne bucura de creație. Să putem măsura nimicul și, după ce îl întoarcem pe toate părțile, să îl decartăm satisfacți spunîndu-ne că nu ne mai sperie cu nimic. Să îl îmbrățișăm. Să nu existe celebritate și nici anonim, nici bogăție dar nici sărăcie. Să fim egali, pe cît de proști, pe-atît de deștepti, pe cît de lași pe-atît de curajoși. Să ne placă sexul la fel de mult ca moartea și să ne temem la fel de mult de amîndouă. De fapt, să nu ne temem. Să nu existe frică, bucurie, speranță, deznădejde, credință sau izbăvire. Să nu purtăm griji, să nu ne macine destinul ca pe o moară stricată. Să nu trăim pentru ziua de mîine sau pentru o „viață de după”.

Să nu ne preocupe decît schimbarea și să ne schimbăm atît de mult încît să ne uităm rădăcinile. Să fim înconjurați de liniște. Iar în acea liniște să existăm desăvîrșiți. Să creăm echilibru. Punînd semnul de egalitate, să anulăm lumea din jurul nostru. Fără cer, vînt sau ploaie, societate, comunități sau relații. Să fim un tot perfect. Feeric, utopic. Iar din aceea utopie să nu decupăm alte senzații decît cele care ne plac. Fără senzații, să ne reducem simțurile. Încet, să nu mai vedem, să pipăim. Să nu mai pipăim, să mirosim. Să nu mai mirosim, să gustăm. Să nu mai gustăm, să auzim. Și-apoi să fie doar aceea liniște aducătoare de desăvîrșire. În ea, să nu gîndim, să o facă alții în locul nostru. În ea, să nu murim, să ne naștem direct morți.

Cătălin HOPULELE

Se vor lăsa păcăliți de un miraj, îi vor invada templul pentru a-l profana și o vor arunca în colțul uitării

Lasă-mă să te mint

● cei care n-au știut de unde să taie au rămas în urma războiului de cucerire cu inima

N-a izbutit nimeni nimic c-o jumătate de măsură. Au încercat, dar și-au repezit creștetul în toate zidurile cînd s-au trezit tăiați la jumătate și înfrinți. Fiindc-au încercat să trișeze, să ia calea cea scurtă, să cumpere minte cu cîteva procente mai ieftin sau prieteni cu ceva mai puțin efort și fără prea multe daune sufletesti. Și n-a mers.

Că ei au continuat să creadă în ritualul ăsta nocturn de bucătălire a sine-lui, asta e altceva. Nu încăpăținare, nu înconștientă. Dimpotrivă, au căutat să-și încetinească pașii la a treia parte din cît puteau să meargă de repede, să se schimonosească cu-n sfert de chip că pri-cep durerile naive ale celorlalți. Ca să-și facă loc la o masă, ca să mănînce un covrig întreg cu jumătate de gură și-au urmărit partiționarea ca pe-o explozie controlată. Dintr-o nevoie bolnavă de-a avea ceva pe care, aparent, îl poți avea gîndind mai puțin, judecîndu-i pe alții

mai puțin, simțind mai puțin și murind cîte puțin pe dinăuntru. N-a mers.

S-au uitat în jur și-au văzut că mulți au izbutit totul c-o jumatate de măsură. Au părut dragălași cînd au mîncat doar un colț de prăjitură, chicotind, deși le-a rămas sufletul pe farfuria aia murdară de ciocolată, atît de mult ar fi vrut s-o termine. Au mințit că nu le e teamă, au părut veșnic tineri cînd s-au aruncat cu a cincea parte din rațiune în aventuri hazardate și-au trecut drept dibaci cînd au pretins a fi învățați două lecții de viață la preț de una, fără să mai zăbovească asupra lor tacticos și înțelept.

Cei care n-au știut cum și de unde să taie au rămas în urma războiului ăsta de cucerire cu inima, cu mintea, cu visele crîmptoite și respinși. Pentru că nimeni, nici măcar cei care au ajuns să creadă în ceea ce mint n-au nevoie de-o jumătate de om.

Anca TOMA

Într-un scurt circuit

● jucăria a fost smulsă din mîinile sufletelor orfane

Povestea e despre trei frați, urși de pluș. Au fost aduși în casă de pe cel mai din colț raft al unui magazin pentru săraci. Erau un cadou de **Crăciun** pentru o copilă care i-a purtat după ea ani la rînd, chiar cînd a ajuns să facă facultate. Apoi i-a donat unei case de copii prin intermediul agenției care avea grijă de micuți. Însă grija era atît de mare încît jucăria a fost smulsă din mîinile sufletelor orfane de către un colecționar de vechituri. Făcea bani din ceea ce alții aruncau fără nici o ezitare sau din lucrurile pe care putea cu ușurință să le „împrumute” de la cei neputincioși.

Frații au fost spălați, blana le-a fost pieptănată, un nasture care îi servea drept ochi unuia din urși și s-a pierdut între timp a fost și acela pus la loc. I-au parfumat și le-au legat cîte o bentiță roșie de gît, în loc de pa-pion, pe care era brodat cu ațe

argintii numele celui mai recunoscut păpușar din lume. I-au scos în vitrina mare a magazinului cu un preț pe merit aparenței. Au fost cumpărați din prima zi însă returnați îndată. Părinți înfuriați ținîndu-și copii de mînă care urlau a jale numărau bănuț cu bănuț cînd îi adunau în portofelul aurit. Afară, la lumina zilei le dispărea mirosul dulce și se vedeau rîndurile de blană rare. Doar inscripțiile de pe papioane străluceau la fel și ochiul unuia din frați.

Scena s-a repetat atît de des încît colecționarul cu sufletul avar nu i-a întors micuților orfani, dar le-a completat imaginea aruncînd în față o tăbliță pe care scria cu cretă albă pe tablă neagră „trei la un preț”. Un omuleț se întorcea de la serviciu cu salariul tocmai primit în buzunar. E trecut de vîrsta medie și nu a mai ajuns să fie părinte. Văzînd momeala aruncată în vitrină s-a prins deodată, „copiii de la orfelinat vor fi foarte bucușori să primească un astfel de dar în ajunul Crăciunului”, s-a gîndit el.

Daniela VORTOLOMEI

E toamnă, iar bărbatul nu a mai găsit cartoane.

Dormitor sub tulpina străzii

● pare un animal priponit greșit, care se zbate în laț pentru cîte o gură de viață

Parcă s-a născut pe palma aceea de stradă. Și nici acolo dacă ar fi fost zămislit nu ar sta așa lipit de bucata aceea de pămînt dintre doi pomi, ci s-ar prinde cu treburi. Dar, nu. Bărbatul din fața **Căminului** cerșește de cel puțin patru ani. Își spune durerea studentilor, iar ei se îndură și-i lasă cîte un chior, pentru că oricît de obișnuiți sînt cu omul sărăcăcios și deslînat, imaginea lui e din ce în ce mai tristă. Demult, erau zile în care bărbatul se îmbrăca bine, iar toamna tîrziu avea și căciulă. Își găsise chiar și o cutie de adunat mila trecătorilor, iar în loc de genunchiere, ținea cartoane groase, care să încălzească betonul. Altădată, ținea împrejur desagi, prinse cu sfoară, dol-dora de haine și resturi de mîncare. Iar atunci, parcă era mai vesel.

Încoace, însă, pare un animal priponit greșit, care se zbate în laț pentru

cîte o gură de viață. Urc la facultate, e cu mîna întinsă, ies de la ore, ține capul plecat și pumnul ca un jgheab spart, din care s-a prelins avuția, apoi strigă după ajutor. Însă, glasul leșinat și plîngăcios este înghițit de șinele tramvaielor, doar imaginea sa îi mai chinuie pe oamenii cei moi.

E toamnă, iar bărbatul nu a mai găsit cartoane. Nici căciulă, încălțări, sau șosete. Așteaptă, acolo, cuminte, îmbrăcat în haine negre din care atîrnă bucăți, măcar un colț uscat de pîine. De curînd m-am oprit să-i dau niște bănuți. Am stat o clipă și-am văzut cum dă din cap, în chip de salut, ori de cîte ori cineva doar își întoarce privirea și-l măsoară din ochi. Măcar un gînd bun să primească, dacă pumnul amortește în gol.

Iulia CIUHU

Sculptură în plastilină

Studentii cu mâinile prinse în joacă

Lutul polimeric sau hîrtia încrestată sînt ca aerul pe care îl respiră, iar cînd le şlefuiesc, din mîinile studenţilor ies podoabe cum nu se găsesc prin magazine. În colţul lor, cleiul de argilă colorată sau colile A4 se meşteresc precum într-un atelier. Iar cînd se nasc păunii şi cerceii, studenţii nici nu ştiu cînd a trecut noaptea pe lîngă ei.

Brăjările şi colierele ies mai bine dacă se lucrează la comun

Zig-zag din vîrf de scobitoare

● pe Mihaela o ajută la modelat prietenul său Tudor

„Îmi voi pune coji de portocală la uscat”, hotărăşte **Mihaela** şi îşi trage porţia de ceai lăsat la infuzat mai aproape. În jurul gîtului poartă un colier care reflectă mici scilipiri şi aşa află că e printre primele accesorii pe care le-a modelat, iar pentru că-i „poartă noroc”, a refuzat să-l vîndă.

Fiindcă mereu i-au plăcut obiectele lucrate manual şi a fost în căutare de cercei sau pandantive noi, a început prin a le cumpăra de la alţii, iar mai apoi a încercat de una singură să asorteze nuanţele pastelate. „Am şi ars vreo două tăvi cînd m-am apucat, pentru că foloseam plastilină obișnuită”, zîmbeşte **Mihaela**, iar privirea îi e atîntită asupra şerveţelului, pe care-l întoarce de pe-o parte

pe cealaltă. Şi cînd acesta capătă forma unui păun imaginar, îl ridică într-o mină iar cu cealaltă îi înfoaie penele, „păcat că n-am răbdare şi pentru origami, ce fac eu este dintr-o argilă polimerică”. Cum şerveţelul e lăsat la locul său pe masă, lecţia despre lucrul handmade se îndreaptă către inelul pe care-l poartă. Cu petale albastre şi mijloc portocaliu, Mihaelei i-a trebuit aproximativ un sfert de oră pentru a-l realiza. Cînd partea de modelat se sfîrşeşte, florile, buburuzele sau fructele sînt așezate în tavă şi coapte vreo jumătate de oră”. Apoi cînd figurinele realizate cu „o scobitoare şi propriile mîini” se răcesc le sînt atribuite tortițe, cadre de inel sau pandantiv şi „finisate cu un lac special”.

În ajutor i-a venit **Tudor**, prietenul său, cînd nu reuşea să refacă un accesoriu şi „el îmi explica, iar de multe ori modelam împreună”. El a încurajat-o să pornească afacerea pe blog, cel care i-a

şi adus **Mihaelei** cele mai multe comenzi în mediul virtual, pe care şi le-a notat într-o agendă şi aşa îi tine minte pe toţi cei care au cumpărat cîte ceva de la ea, „iar dacă aveau să revină puteam să-i întîmpin cu ceva nou”. Macii, trandafirii, ciरेşele, fluturii sau elefanţei au călătorit pînă în fiecare judeţ din țară, dar şi pe la tîrguri cu acest specific. La astfel de întîlniri ale artizanilor, la care participă ori de cîte ori are ocazia, tînăra face schimb de idei. Iar de multe ori „sînt că vorbim aceeaşi limbă”, pentru că modelele nu le-ar putea copia unui de la alţii, „fiecare vede şi modelează diferit, chiar dacă e vorba despre acelaşi obiect”.

Folosind prilejul zarvei produse de zdrăgănitul paharelor şi al cînilor, alături de vocile unor nou-veniți, şerveţelul uitat devine acum model pentru un viitor papion. Uşor, fata îl aşază mîndră pe gura cîinii sale de ceai. Iar cînd ne ridicăm de la masă, îşi aminteşte de băia-tul care a cumpărat pentru prietena sa 15 perechi de cercei, „fiindcă niciodată nu avea destui”.

Mădălina MORARU

Podoabe strînse cu cleştele

● materialele şi le comanda pe Internet, pînă cînd a ajuns în vacanță în Italia şi a găsit un magazin special

Andrei m-a învățat să fac gravuri, într-o după-amiază încălzită cu aburi de cafea şi cu poveştile lui pictate. Întîi a desenat cu mîinile prin aer un întreg atelier plin de prese şi cerneluri. Apoi mi-a ilustrat „Vrăjitorul din Oz”, cu-n zîmbet viu pe buze, în cuvinte simple, înmuiate în vopsele şi-ntr-o nevinovăție copilăroasă a gîndurilor. Şi pînă s-a dus prima jumătate din ceaşa amăruie au trecut patru ani, vreme în care-a mîgălit zeci de bijuterii făcute din bucăți de vise scufundate în pastă ceramică şi fimo.

Şi-a așezat mai întîi bagajul pe-un scaun şi setul de coli cu miros de tipografie pe masa alăturată. Nici prea tacticos, nici grăbit, fără să uite c-a lucrat la peisajele acelea o jumătate de zi. Nu pleca nicăieri, venea din atelier c-o geantă burdusită cu materiale, cu părul prins, animat de cîteva ceasuri de muncă. E student la „Arte”, a-nceput anul al II-lea de **Grafică publicitară** şi-atunci cînd nu se umple de culori greu de spălat, construind o expoziție care să-i poarte numele, face bijuterii. „Nici nu ştiu cum să le spun, nu pot numi bijuterie ceva făcut

● la întîlnirile artizanilor, Mihaela simte că se vorbeşte aceeaşi limbă ● Andra a început joaca cu origami, iar apoi s-a îndreptat către quilling ● lui Andrei i-a venit în gînd să facă un cadou mai „altfel” şi i-a ieşit un colier

Un ceasornicar al hîrtiei

● „cu două săptămîni înainte de 8 martie, cred că visez numai felicitări”

De la poezia „Oul Dogmatic” a lui **Ion Barbu** a plecat **Andra** cînd şi-a transpus viziunea ei asupra „big bang-ului din care a apărut lumea” ca evoluție creativă, în forme de hîrtie colorată, şi mai exact din origami. La masteratul de sculptură de la **Universitatea de Arte „George Enescu”** tot origami are de gînd să abordeze pentru a-şi aminti cu plăcere de perioada de început a pasiunii sale pentru hîrtia cu creştături. Atunci cînd aducea la viaţă mici bufnițe, lebede sau păuni ce minunau ochii copiilor pe care îi întîlnea cînd făcea voluntariat la biserică.

La sculptat în coli A4

Bubu, după cum o recunosc prietenii, a cochetat cu hîrtia încă din liceu, cînd realiza pentru colegi tot felul de felicitări. Înclinarea i-a rămas, iar acum se joacă cu colile creînd felicitări personalizate, printr-o tehnică numită **quilling**. Aceasta este o formă de artă decorativă, în care se folosesc benzi de hîrtie rulate în diferite forme. Deşi s-a apucat din 2010, fata a învățat rapid meşterugul, folosind ca primă sursă de autoeducare Internetul. Însă pentru că la noi lumea abia a început să-i prindă gustul, nu există o foarte mare varietate de materiale, iar **Andra** trebuia să stea să măsoare fiecare bucatică de hîrtie atent, iar dintr-o coală A4 să scoată 40 de fişii de 5 mm.

Iulian BÎRZOI

Madona dintre mărgele

● singurul lucru de care ar avea nevoie este un atelier adevărat

Geanina apreciază suprealismul, dar ca tehnică preferă renascențismul. Şi totuşi, în ultimul timp a făcut multe tablouri realiste. Rîzînd, mă lămureşte: „Da...nu vei înţelege niciodată artiştii”. Spune că a devenit pictor acum patru ani, cînd lucra la o firmă de vitralii, pe atunci fiind încă studentă la **Universitatea de Arte din Iaşi**. Ar fi vrut să-şi continue studiile de Masterat, dar o ofertă venită din **State** a înclinat balanța altfel: „Mi s-a propus să pictez pentru cineva din afară, care îmi cumpără tablourile constant şi le expune. Acolo, arta este prețuită, nu ca la noi.” Dar, deşi e dezmăgătită şi zice că nu mai are încredere în ce îi oferă țara, totuşi „nu aş pleca niciodată. Sînt legată de locurile astea.” Ar schimba, poate, doar oraşul.

Pictura însă, nu este singura ei pasiune. I-au plăcut mereu bijuteriile, iar cînd nu i-a mai convenit ce găsese în magazine, a început să şi le confecționeze singură. La început le picta pe suport de lemn, apoi le-a modelat din pastă polimerică, iar acum a ajuns la sticlă fuzionată. „Este un material special pe care îl pui la cuptor împreună cu altele. La 800 de grade ele se contopesc. Apoi le tai cu fierăstrăul, le polizez şi le mai pun o dată

la cuptor. Şi ies chestii de genul”, îmi spune arătîndu-mi inele şi pandantive în diferite forme şi culori. Are şi acum prima bijuterie făcută de ea, un pandantiv ying-yang, din pastă polimerică pictată. „Era foarte stîngaci, dar eu eram mîndră.”

Geanina rîde mult şi deschis. Zice că nu așteaptă nimic de la viață şi că tocmai de asta e împlinită. Singurul lucru de care ar avea nevoie este un atelier. Unul adevărat căci, deocamdată, lucrează într-un colț al bucătăriei. Aici, un tablou așteaptă să fie îmbrăcat în culori, pensulele sînt curate şi uscate, iar bijuteriile din sticlă stau cuminti în cutii pictate tot de ea. Noaptea însă, e cu totul altă poveste. Atunci, gîndurile i se materializează, pensulele prind viață, iar bijuteriile prind formă. Preferă să lucreze cînd alții dorm deoarece, „cînd mă apuc de lucru mă dezlipesc greu de ceea ce fac. Iar pe la şapte dimineața, cînd mă duc la culcare, privesc pe geam şi văd oameni zgribuliți care merg la serviciu. Atunci îmi dau seama ce norocoasă sînt”.

Zîmbetul nu i se şterge nici măcar cînd o întreb care ar fi cel mai rău lucru ce i s-ar putea întîmpla adică, „să rămîn fără mîna dreaptă. Mîna asta e tot ce sînt eu. Dacă nu aş mai putea să creez, probabil aş fi altă persoană.”

Alexandra FILIP

din spumă polimerică şi perle”, mi-a explicat modest, fără vreo pretenție de „artist neînteles”.

Meşterul de poveşti

Era prin clasa a X-a cînd i-a venit în gînd să facă un cadou mai „altfel” şi i-a ieşit din mîini un colier. Apoi a luat o cutie întreagă la şcoală „să-i arăt colegei de bancă şi i-au plăcut foarte mult, aşa că i-am dăruit şi ei ceva. Şi-a mai venit o colegă, şi-ncă una”, pînă cînd **Andrei** s-a gîndit că n-ar fi rău să pună preț pe micile minuni colorate pe care le-mpletea, le înnoa şi le răsucea acasă. Acum lucrează mai rar, dar e, spune el, cel mai relaxant lucru frumos pe care-l face. „Visez să urmez cursurile de bijuterie contemporană, în Bucureşti, să fac totul ca la carte, cu metale prețioase. Ei lucrează cu aparatură serioasă, eu am folosit clești, am improvizat în general.” Materialele şi le comanda pe Internet, pînă cînd,

într-o vară, ajuns în vacanță în **Italia** a găsit „un magazin cu tot felul de pietre semi-prețioase, perle şi cam doi ani de zile de acolo m-am aprovizionat”.

Acum aproape doi ani era student şi la **Nutriție şi Dietetică**, „şi-mi propuneam să le fac în paralel. Mamă, ce copil!”. Amuzat de propriul avînt, **Andrei** şi-a amintit şi de tîrgurile de obiecte unicate la care începuse să meargă cînd ele erau puține la număr şi „handmade” încă însemna cu adevărat „lucrat de mînă”. „Era simpatic să împarti cîteva vorbe cu ceilalți pasionați. Ultima dată cînd am fost, însă, astă-vară, a fost groaznic. Lumea preferă trandafiraşul roz, ori eu nu mă pot exprima așa”, mi-a spus, însă fără mîhnire.

Cerceii, brăjările, colierele şi semnele lui de carte îşi au, însă, locul lor, organizate pe capitole, în albume **Facebook** care nu-i aduc cîine ştie ce profit. Dar la sfîrşit de săptămînă, cînd se aşază la masa de lucru, el încă mai vede o podoabă şi-o poveste în cîteva pietricele şi-un fir de cupru.

Anca TOMA

Am preferat mereu o carte virgină, pe c

A spus deseori că fantezia creatoare devine agent al realului, dar se ferește de „pierderea rațiunii”, ca nu cumva fantezia să-i devină facilă. Recentă excursie în Himalaya a criticului literar Marius Chivu a apărut anul acesta în prim-planul ecranelor. Încă din 2000 a început să publice cronici în „România Literară”, semnând în „Dilema”, „Observatorul Cultural”, „Revista 22” sau „Adevărul Literar și Artistic”. Exercițiul de critică i-a șlefuit înțelegerea asupra literaturii, iar nu orgoliul. Din 2005 este redactor-editor la revistele „Dilemateca” și „Dilema Veche”, unde, în afară de recenzii, în memoria cititorilor persistă dosarele sale. S-a interesat, de pildă, de „starea eroului în cultura română” și-a invitat scriitorii să-și croșeteze conștiința pentru-a limpezi de ce ne lipsesc super-eroii. Până în 2008 a hrănit ispitele cărților, vorbind despre ele în rubricile culturale de la „TVR” și „Antena 3”. A tradus poezia lui Tim Burton și, împreună cu alții, „Scrisorile pentru Alice” ale lui Lewis Carroll. Primul volum pe care l-a publicat individual a fost „Vîntureasa de plastic”, în versuri. S-a întâmplat anul acesta, când a fost tipărit și jurnalul călătoriei sale. Îmi pare că se ferește de exemplul concret, de parcă „numirea” ar exorciza sau ar bloca ceva esențial din narațiunea viitoare a vieții. Dar superstițios de bună seamă că nu-i.

OPINIA VECHE: În 2009 spuneai că temele despre care citeai în mod recurent se refereau la moarte și somn. Vă mai amintii ceva despre moarte?

MARIUS CHIVU: Moartea e o temă majoră în literatură și m-a interesat în măsura în care experiența de viață personală mi-a permis să înțeleg mai bine literatura scrisă pe această temă. Într-adevăr, a fost o perioadă în care am căutat aceste cărți. Dar era un interes strict literar. Pe parcursul vieții ajungem să citim uneori aceleași cărți dar să le înțelegem altfel, pentru că noi înșine ne schimbăm.

O.V.: Ați spus la un moment dat că ați visat de dinainte moartea unei persoane dragi. Ați deprins obișnuința de-a vă recupera subconștientul, amintindu-vă visele?

M.C.: Am avut la adolescență, un jurnal de vise. Dar mi-a trecut repede și nu m-au mai interesat aceste lucruri. În general, literatura onirică, care se bazează pe starea de visare nu mă interesează fiindcă e un mod facil de-a crea. Dar nu numai eu cred asta. Am citit mărturisirile a mai multor scriitori, care

ziceau că atunci când ajung la astfel de pasaje sar peste ele. Mă interesează, însă, să scriu o carte despre somn. Nu mai găsesc în vise nimic spectaculos și în nici un caz nu mă atrage ideea de interpretare a viselor. Am avut unele frumoase. Le-am și notat pentru că erau pline de detalii. Nu știu ce-o să fac cu ele, dar ideea de psihanaliză și tipul ăsta interpretativ de psihologie îmi rămân destul de antipatic.

O.V.: Tim Burton spunea că se ferește de psihanaliză din frică să nu-și periclitaze imaginația.

M.C.: Da, și eu cred că zona asta care e vizibilă prin vise este una fragilă, pe care aș vrea s-o protejez. Imaginația noastră, anumite trăsături de personalitate, cheia anumitor evenimente prin care am trecut și multe lucruri pe care nu le știm despre noi se află acolo. Nu că privesc dimensiunea asta ca pe o cutie a Pandorei, dar aș vrea să o păstrez ca pe un pământ roditor. N-aș vrea să răscolesc acolo și să împrăstii pământul. În plus, cred că e mai fructuos și mai interesant să te explorezi ca scriitor, necunoscînd totul despre tine.

Naivitatea nu te ajută ca scriitor

O.V.: Fiindcă ați spus c-ați ținut un jurnal de vise în adolescență – l-ați mai recitit, la maturitate?

M.C.: Da și mi s-a părut îngrozitor. De altfel, în adolescență am ținut și un jurnal personal, al primei iubiri, din care am extras cîteva fragmente pe care le-am și publicat în antologia „Prima dezamăgire în dragoste”. Le-am publicat nu pentru că mi s-au părut foarte frumoase scrise acele rînduri, ci fiindcă erau autentice și foarte potrivite pentru exemplificarea vârstei primei iubiri, cînd avem cu toții acele iluzii și așteptări exacerbate de naivitate și entuziasm, cînd avem încredere totală în alții.

O.V.: Nu vă pare rău că v-ați pierdut această încredere?

M.C.: Nu, pentru că naivitatea nu te ajută ca scriitor. Dimpotrivă, cu cît ai o experiență de viață mai vastă, cu atît trebuie să știi să interpretezi mai bine ceea ce ti se întîmplă. Eu nu cred că literatura poate fi creată la o vîrstă fragedă, cu acest entuziasm și încredere oarbă. Există mulți tineri care încep foarte devreme să publice. Cred, totuși, că un tînr n-a avut timp să citească prea mult și nici timp să învețe cum anume se citește literatura n-a avut. Apoi, experiența lor de viață este limitată și se simte acest lucru. De asta, de multe ori, tinerii nu au ce spune și nici nu știu cum să spună ceea ce-ar vrea să transmită.

O.V.: Cînd erați mic ați visat că zburati?

M.C.: Da. Și acum mi se întîmplă. E recurent. În vis, știu mereu să-mi coordonez zborul și să mă ridic la înălțimi mari. Ce spune asta despre mine?

O.V.: Ați spus că scepticismul ajută un scriitor. În „Vîntureasa de plastic” ați scris că „doar cei mutilați/sînt întregi/ cu adevărat/ și îndreptățiți să plîngă/ fără a da socoteală nimănui”. Crediți că și suferința ajută?

M.C.: Cred că suferința ajută în măsura în care cunoști mai bine natura umană și poți vedea ce-i sprijină pe oameni să facă față unor încercări. Dar altfel, n-aș vrea să vorbesc despre volumul ăsta de poezie. Din fericire, critica literară a reușit să înțeleagă ce e scris acolo. Dar n-aș vrea să ne concentrăm pe cartea asta (n. red.: Volumul de poezii a fost scris în perioada spitalizării mamei autorului).

Bunicul era un perfecționist și îmi place să cred că și eu sînt la fel

O.V.: Puteți pune degetul pe experiența care v-a scos din naivitate?

M.C.: Păi, cum se întîmplă de obicei, pentru copii, odată cu moartea cuiva drag. Pentru mine, a fost moartea bunicului, care m-a durut foarte tare fiindcă cu el am stat cel mai mult, cu el am copilărit, el m-a crescut și am foarte multe dintre trăsăturile lui. Îl regăsesc în mine, în calități și-n defecte. Cînd eram mic, nu-mi dădeam seama de aceste lucruri.

O.V.: Ce trăsături împărtășiți cu el?

M.C.: De pildă, era un om extrem de meticulos și de calculat fiindcă era tîmplar. Și-acum se spune că-n croitorie și-n tîmplărie trebuie să măsoari de două

ori înainte de a tăia, fiindcă dacă ai greșit, ai compromis materialul cu care lucrezi. Iar această meticulozitate am păstrat-o și eu. Era un perfecționist și îmi place să cred că și eu sînt la fel. Era genul de om care nu avea liniște și nu dormea noaptea dacă ceva nu-i ieșea așa cum ar fi vrut. Cred că aici mă recunosc foarte mult, în stilul său de-a munci.

O.P.: În legătură cu principiul „măsoară de două ori, înainte de a tăia”, spuneți într-un interviu c-a fost foarte important pentru dumneavoastră să învățați să gîndiți de două ori înainte să vorbiți, ca să nu răniți. Ați încrustat răni de cuvinte?

M.C.: Mi s-a întîmplat, evident, ca fiecăruia dintre noi, să spun lucruri pe care le-am regretat. Mi-am dat seama că uneori știi cum cuvintele tale îi vor afecta pe oameni, dar alteori nu știi ce efect vor avea. Și-atunci e bine să fii destul de precaut în exprimare în anumite relații. Ceea ce funcționează și-n activitatea de critică literară. Nu doar pentru că ai putea răni, ci și pentru că trebuie să găsești de fiecare dată cuvintele potrivite pentru a exprima o realitate literară care, prin natura sa, e proteică și alunecoasă. Încerc să fiu mereu foarte atent la construcția frazelor și mai ales la adjective, pentru că ele pot fi uneori nepotrivite sau pot induce chiar în eroare. De asta eu sînt unul dintre autorii care lucrează mereu cu dicționarul pe masă, să fiu sigur de toate nuanțele pe care le au cuvintele pe care le folosesc, să mă asigur că nu voi transmite un mesaj pe care nu-l aveam în vedere.

Părinții mei nu mă citesc

O.V.: Scriați într-o poezie „mi-am dorit întotdeauna/ să inventez lumea pentru un singur om...”. Ați făcut cadou oamenilor propria devenire?

M.C.: Toate cărțile mele sînt întotdeauna dedicate cuiva. Cartea de poezii e dedicată mamei mele, cartea de călătorie e dedicată memoriei bunicului despre care am pomenit. Cărțile sînt ca niște monumente de hîrtie, prin care păstrezi memoria celor dragi. Prin faptul c-am scris numele bunicului pe o carte numele lui va rămîne, va fi cunoscut și de alți oameni. E o formă de a prezerva amintirea unui om, dar e și mai mult de atît. Prin simplul fapt că numele bunicului meu apare într-o carte, experiența mea, ceea ce știi doar eu, ajunge să fie cunoscută de mai mulți oameni care au înțeles cît de important a putut fi bunicul pentru mine, care au aflat cum putea bunicul să inspire prin simpla sa existență în viața cuiva. Nu știu, dacă aș fi avut resurse financiare, aș fi făcut o fundație cu numele lui.

O.V.: Cum spuneți, toate cărțile dumneavoastră sînt închinare cuiva. Apoi, într-un chestionar la care-ați răspuns pentru revista „Tabu”, i-ați mulțumit, de pildă, Antoanetei Tănăsescu, pentru că „în facultate a dat încredere fanteziei mele și m-a încurajat să scriu” și Ioanei Părvulescu, „pentru că mi-a arătat fețele ascunse ale cărților și m-a sfătuit discret”. Crediți că dacă nu ați fi avut încrederea oamenilor v-ați fi oșlit?

O.V.: Nu știu dacă încrederea e atît de importantă. Eu sînt prima generație din familia mea care a avut studii superioare. În continuare, părinții mei nu înțeleg care este meseria mea și cu ce mă

● interviu cu criticul

ocup exact, pentru cine scriu și așa mai departe. Nu înțeleg neapărat rostul cărților pe care le scriu sau pe care le coordonez și cu siguranță nu prea mă cîtesc. Cînd mă vîd la televizor, de exemplu, ei se uită dacă m-am bărbierit cum trebuie, dacă sînt sănătos și arăt odihnît. Nu-i prea interesează ce spun eu acolo. Așa că încrederea lor în potențialul meu literar poate să existe sau nu, dar nu vîd de ce ar fi relevant asta pentru mine. Adică pînă și ultima carte, n-au citit-o pînă cînd nu au auzit că mă laudă un critic literar, la televizor. Dar e în regulă, fiindcă nu mi-am dorit ca părinții și bunicii mei să fie primii mei cititori. E suficient că mă inspiră.

Cronica literară a fost ca o ucenicie

O.V.: V-ați hotărît să dați la Litere după ce ați citit „Romanul adolescențului miop”...

M.C.: Dar, să ne înțelegem, eu am copilărit la bunici, la țară, dar școala am făcut-o la oraș, unde aveam biblioteca aproape.

O.V.: Ați fi putut să deprindeți abilități practice, în locul celor reflective.

M.C.: Mi le-am dezvoltat și pe acelea, într-adevăr, fiindcă toate vacanțele mi le-am petrecut la țară, unde era o mulțime de muncă. Dar mi-a plăcut pur și simplu să citesc și odată ajuns la liceu, cînd mi-am pus problema admiterii la o facultate, nu-mi dădeam seama exact ce mi-aș dori să fac în continuare. Au contat mai multe lucruri să mă decid. Unul dintre ele a fost, într-adevăr, personajul lui Mircea Eliade, care a funcționat ca un model. Am început să mă simt foarte bine printre cărți și, firește, faptul că descopeream autorii și operele lor iarăși a catalizat, cumva, orientarea mea spre această facultate. Apoi, mă uitam absorbit la emisiunea lui Nicolae Manolescu, „Profesiunea mea, cultura” și-mi doream să am ore cu el. În plus, aveam o prietenă foarte bună care era studentă la București și îmi povestea în scrisori despre o lume a tinerilor studenți pasionați de literatură, în care îmi doream și eu să intru. Voiam să fac aceeași școală ca și ea, să ajung acolo, să trec prin aceleași

Noi căutăm să

O.V.: Vă este frică de lucrurile care se petrec fără știrea dumneavoastră sau de coincidențe?

M.C.: Nu.

O.V.: Atunci ce faceți la „Serviciul Mondial de Organizare a Coincidențelor”, în care v-a „inițiat” Radu Coșasu?

M.C.: Da... Dar asta n-are nici o legătură cu frica, ci cu a fi fascinat de o anumită serie de coincidențe sau de anumite detalii. A fi fascinat în sensul că te amuză și te interesează. Iar, dacă poți, le

are o „defrișez” eu, ca să zic așa, primul

literar Marius Chivu

experiențe ca și ea. Au fost, deci, o serie de lucruri care au convers spre a-mi întări decizia de-a da la **Litere**, mai ales că am studiat într-un liceu economic, la specializarea „Comerț – Merceologie”. Deci aș fi putut să mă îndrept spre cu totul altceva.

O.V.: În scrisorile de pe vremea aceea erăți narativ sau dezvoltăți teorii ori concepte abstracte?

M.C.: Nu, eram ca orice tânăr: scriam multe poezii dedicate fetei pe care o iubeam.

O.V.: Și-ați impresionat-o?

M.C.: Da, era singura mea cititoare. I-am scris așa, vreo două, trei sute de poezii.

O.V.: Deci aveăți curaj. Unor tineri le este rușine de faptul că scriu poezie.

M.C.: Păi și mie mi-a fost rușine când poeziile mele au încăput pe mîna altora. Și-apoi mi-am dat seama că trebuie să mă exprim în altă formă și-am început să scriu proză scurtă. Când am ajuns la facultate și mi s-a propus să scriu cronică de carte în „România Literară”, am descoperit recenzie. În felul ăsta nu doar că am citit foarte multe cărți, fără să abandonez scrisul, dar a fost și o formă de a învăța cum să scriu. A fost ca o ucenicie. Ca să ajungi un bun scriitor, trebuie să fii și-un bun cititor. Trebuie să citești foarte mult și să ai o disciplină a înțelegerii, să te obișnuiești cu un act de lectură avizat. Sînt foarte rare cazurile de scriitori genuini și needucați. În perioada aceasta tîin un curs de scriere creativă și le spun mereu cursanților că indiferent de ce le voi zice eu, vor învăța numai dacă vor citi foarte mult. Faptul că a trebuit să și scriu despre cărțile pe care le-am citit m-a ajutat să înțeleg mai bine literatura. Lumea își închipuie că e în asta o motivație bazată pe gloria de-a vorbi de bine sau de rău pe alții, de-a da niște verdicte, de-a valida niște opere. Dar în cazul meu, critica literară o fac pentru mine, în primul rînd, ca să înțeleg mai bine ceea ce-am citit. Tehnica de-a scrie e importantă, dar nu e niciodată suficientă. Cum spuneam, cursurile astea de scriere creativă ajută un om talentat să se șlefuiască, dar nu înlocuiesc talentul sau alte dimensiuni necesare creației. E important să ai și tehnică, e important să ai talent, e important să citești mult, e

important să ai o experiență de viață bogată. E important să ai o anumită sensibilitate și o anumită imaginație, să ai un anumit scepticism. Cursurile acestea nu produc scriitori buni, ci ajută pe scriitorii buni să se dezvolte mai repede. E o formă de a ajuta, iar nu de a crea din nimic un scriitor.

Furnicile erau favoritele mele

O.V.: Vorbeați într-un text, de pildă, despre „mierea leneșă și sticloasă, felia de lămîie prin care filtrezi soarele”. V-ați format tabieturi, obișnuințe de-a sesiza frumosul?

M.C.: Eu cred că și frumosul și urîtul sînt importante. Într-adevăr, unele lucruri se educă. Literatura îți educă felul de-a privi în jurul tău, felul de-a înțelege anumite evenimente. Dar pentru un scriitor e important să fie foarte curios. Una dintre lecțiile pe care le tot repet e că pe un scriitor trebuie să-l intereseze totul: și cum vorbesc oamenii, și cum se îmbracă și ce muzică se compune și tot așa. Eu, crescînd la țară, am fost un copil foarte curios. Am mîncat insecte, de exemplu, să văd ce gust au.

O.V.: Ați mîncat furnici?

M.C.: Da, erau favoritele mele! Au multă **vitamina C**. Și, în funcție de specie, au gusturi diferite. Cele negre sînt diferite de cele roșiatice, de exemplu, fiindcă conțin cantități diferite de acid formic.

Mă frustrează cînd dau peste o carte fără coala goală de la final

O.V.: Ați scris că vă place Proust pentru senzualitatea memoriei. Apoi, în jurnalul de călătorii, notați, din nou, că majoritatea experiențelor ar fi pierdute dacă n-ar fi consemnate imediat. Vă este frică să va pierdeți memoria, amintirile?

M.C.: Nu mă bazez pe memorie, într-adevăr, dar nici nu trăiesc cu o spaimă că mi-aș pierde-o. Mai devreme sau mai tîrziu, îmbătrînim și cu toții uităm. Dar recunosc că literatura e o formă de a recupera și de a da o viață mai lungă anumitor lucruri care crezi că me-

rită să rămînă sau evenimentelor pe care le consideri a fi importante în viața ta. Antologia „Cartea cu bunici” e un omagiu adus memoriei unor povești pe care noi le-am auzit de la bunicii noștri și pe care n-am vrut să le pierdem. A fost o formă de-a salva memoria a 100 de bunici. Dar orice literatură are rolul acesta, de-a salva de la uitare și de-a oferi ceea ce e individual, către mulți.

O.V.: V-a slăbit memoria de cînd ați început să folosiți mai mult Internetul?

M.C.: Nu-mi dau seama fiindcă în continuare mi-am păstrat obiceiul de-a citi cărți de hîrtie și de-a scrie de mînă. Jurnalul de călătorie în **Himalaya**, ca și poeziile sau nuvelele mele, toate sînt scrise de mînă.

O.V.: Înțelegeți ce-ați scris și după trei săptămîni?

M.C.: Nu! De asta depun eforturi foarte mari să transcriu cît mai repede, înainte să nu-mi mai înțeleg scrisul. E interesant exercițiul scrierii pe hîrtie. Te străduiești să scrii lizibil, e mai lent decît pe calculator, iar asta îți oferă un anumit ritm de creație. Această lentoare te ajută să gîndești mai bine în timp ce scrii, să-ți dezvolti imaginile în timp ce construiești fraza. La poezie, cu atît mai mult, acest exercițiu e benefic, permițîndu-ți să-ți coordonezi imaginile, sensibilitatea și gîndurile cu ritmul în care desenezi literale pe foaie. Eu nu am tot timpul calculatorul deschis. Dimpotrivă, devin creativ atunci cînd e închis sau nu-i lîngă mine. Mi se poate întîmpla să fiu pe stradă sau în metrou. Dar am mereu la mine un carnetel pe care notez ceea ce observ în jurul meu sau ideile care îmi vin. La baza fiecărui text de-al meu se află această agendă de idei notate cu creionul.

O.V.: Obișnuiăți să mîzgîliți cărțile?

M.C.: Cînd eram mic și mergeam la bibliotecă țineam un jurnal de lectură în care-mi însemnam anumite paragrafe, pagini, ori titluri. Cînd am mai crescut și am reușit să-mi încropesc biblioteca personală firește c-au apărut și însemnările, împreună cu sublinierile și notițele pe marginile foilor. Dar, în special, notez anumite idei pe pagina albă de la sfîrșitul cărților și sînt foarte frustrat cînd nimeresc o carte fără coala goală de la final.

„Nu mă bazez pe memorie, într-adevăr, dar nici nu trăiesc cu o spaimă că mi-aș pierde-o”

Cînd eram adolescent mă enerva să dau peste cărți care fuseseră citite și subliniate, atrăgîndu-mi atenția asupra unor fraze. Aș fi vrut să descopăr eu lucrurile acelea, fără să-mi fie semnalate. Iar însemnările de pe margine, de obicei, mă enervau fiindcă îmi păreau stupide sau aveam senzația că omul nu citise cum trebuie și nu înțelesese. Am preferat mereu o carte virgină, pe care o „defrișez” eu, ca să zic așa, primul.

Am avut o copilărie excepțională

O.V.: V-a plăcut Jules Verne. Ați pornit vreodată un joc în care să „puneți în scenă” o poveste citită?

M.C.: Cînd mergeam la bunici, toți băieții citeau cărți de aventuri și de spionaj. Cred că excursia mea în **Himalaya** a fost o consecință a faptului că m-am visat cînd eram mic, făcînd ocolul **Pămîntului** sau explorînd pînă în miezul său ori plimbîndu-mă cu submarinul pe sub mări. Viața mea a fost hrănită de aceste aventuri. Cred că și curiozitatea mea s-a format și s-a ascuțit poate mai mult decît a altor băieți de vîrsta mea, tocmai pentru că **Jules Verne** mi-a fost atît de aproape.

O.V.: Cînd v-ați întors din Himalaya, spuneăți ca nu vă mai aminteăți codul de interfon și nici parolele pe Internet.

M.C.: Asta e normal, fiindcă m-am rupt, efectiv, de toate lucrurile acestea, pentru un timp. Dar toți exploratorii experimentează această nostalgie sau depresie, cum vrei să-i spui, după ce se întorc. E firesc.

O.V.: Adică vă lăsați confiscat de ceea ce trăiți.

M.C.: Mie îmi place ca orice lucru pe care-l fac să-l fac cît mai bine și să mă dedic cu totul. Asta, o am de la bunicul. Dar nu cred că **Himalaya** e cel mai important eveniment din viața mea. Depinde cum definești excepționalul. De pildă, cînd aveam copilăria pe care-o aveam, nu-mi dădeam seama că e ceva excepțional în asta. Abia apoi, văzînd cît de puțini copii au avut parte de oameni formidabili care să le fie în preajmă la o vîrstă fragedă, cît de puțini au crescut în mijlocul naturii, mi-am dat seama că eu am trăit ceva excepțional. Nu e nevoie să urci nu știu ce munte sau să ai nu știu ce întîlnire ca să simți c-ai avut parte de ceva special în viața ta. Sigur că-mi doresc și eu, ca orice om, să mai fac anumite lucruri în viață. Mai sînt niște locuri în lumea asta unde nu am ajuns. Mai am niște cărți care momentan se afla la stadiul de idee și pe care aș vrea să le

public. Fiecare are o listă de planuri în viață.

E important să trăiesc și înfrîngerea

O.V.: V-ați dezamăgit vreodată ne-reușind să vă ridicați la înălțimea planului?

M.C.: Da, dar am compensat mereu prin ceea ce am făcut. Adică faptul că mă ocup de literatură și de filme de 12 ani. În continuare mi se pare o minune că am reușit să public niște cărți.

O.V.: Și asta a venit ca o compensație la ce?

M.C.: Nu a fost o compensație. Doar că mi-aș fi dorit să fac și alte lucruri. Mi-ar fi plăcut să cînt la chitară și să am concerte. Să am un iaht și să călătoresc cu el. Dar au fost multe lucruri care m-au împlinit și știu că voi face, în continuare, lucruri care mă vor împlini și mai mult.

O.V.: Vă mai jucați?

M.C.: Da. Nu. Adică mă mai joc cu prietenii. Dar nu joc farse sau feste.

O.V.: Jucați ca să cîștigați?

M.C.: Îmi place să cîștig, dar nu am un nivel competitiv exacerbat. Pentru un scriitor, e important să trăiască nu doar frumusețea vieții, ci și înfrîngerea, renunțarea.

Viața e în toate felurile

O.V.: Ați simțit vreodată coșmărescul vieții?

M.C.: Viața are uneori și clipe de coșmar. Asta nu înseamnă că coșmărescul e o latură constantă a vieții. Unii oameni trăiesc foarte fericiți, alții au parte de această nuanță în exces. Viața înseamnă deopotrivă momente triste și momente ferice, urite sau frumoase.

O.V.: Într-o revistă spuneăți că v-ați format cu Cortázar pentru „mixajul de insolit, coșmăresc și hazard care ne definește viețile”.

M.C.: Cred că viața poate fi în toate felurile. Este și absurdă, și comică, și dramatică, are tuse tragice, uneori.

O.V.: Ați apucat să trăiți vreodată ceva absurd?

M.C.: Cred că mai des decît mi-ar plăcea. Absurd e și faptul că jumătate de viață o trăiești fără să știi ce trăiești, în inocență. Pe de altă parte, asta e și partea frumoasă a vieții, tocmai pentru această inocență.

Oana OLARIU

În dăm înțelesuri fiindcă avem oroare de banal

cauți și încerci să le găsești.

O.V.: Ce coincidențe v-ați găsit?

M.C.: Nu știu să pun degetul pe un șir de coincidențe care m-au marcat și nici nu cred că ăsta e rolul lor.

O.V.: Care e rolul coincidențelor?

M.C.: Nu știu. Poate că n-au nici un rol. Habar n-am. Cum ziceam, orice coincidență mă amuză, dar nu pun în seama ei semnificații. Nu încerc să le decoddez, să caut explicații mai mari în spatele lor. Știu că sînt unii oameni care o fac, dar eu cred că în mecanismul lumii, coincidențele sînt ceva firesc.

E suficient pentru un om că se naște, crește, iubește, moare

O.V.: Coincidencele nu sînt firești, tocmai pentru că le lipsește rolul,

semnificația, relația cauzală

M.C.: Dar sînt unele lucruri firești în sensul banalului. În general, noi sîntem cei care căutăm să dăm înțelesuri, fiindcă avem oroare de banal. Și de multe ori, supra-interpretăm și supra-semnificăm ce ni se întîmpla. Fiindcă avem nevoie să știm că nu sîntem la întîmplare, că viața noastră are un sens, iar tot ceea ce ni se întîmplă, se petrece cu un scop iar, la o adică, ne-am putea pune viața într-o ecuație. Avem nevoie de asemenea confirmări ontologice, ca să zic așa. Dar n-avem nici o certitudine c-ar fi așa, într-adevăr.

O.V.: Vă feriți să acordați semnificație viselor, coincidențelor, să găsiți sensuri. De ce nu vă place să găsiți sensuri?

M.C.: O să-ți dau un exemplu foarte ușor. Dacă te uiți la televizor pe canale gen OTV sau dacă citești forumurile ziarelor vei vedea că foarte mulți oa-

meni cred în tot felul de conspirații și de scenarii ori de planuri ascunse ale **Masoneriei**. Iar ăsta e tipul de gîndire al nebulilor care încearcă să găsească semnificații, să ajungă la așa-zise lucruri ascunse și așa mai departe. E o formă de paranoia.

O.V.: Ați dat exemplul din extrema trivială. La cealaltă extremă, se află misticii.

M.C.: Nu știu foarte multe despre misticism. Eu cred că e suficient pentru un om că se naște, crește, iubește, moare. E suficient de complex asta. De ce am căuta ceva mai adînc de atît?

O.V.: Ați suferit vreodată de complexul Barabas, al omului căruia nu i se întîmplă nimic spectaculos, desi se află mereu în preajma excepționalului?

M.C.: Mie mi s-au întîmplat o multime de lucruri excepționale!

Omul născut din întâmplări

Viața ca o mirungere

● „mi-am pus placa: să știți că n-am studii superioare” ● Tony a fost aleasă asistent social la Spitalul din Bacău pentru spirit și aptitudini

Că niște cărți fără coperte, dar cu paginile încă netăiate, oamenii stau cumiți și tăcuți, înfășurați în ceața unor cearșafuri ușoare. La început, o vor minți. În legătură cu tot. Dacă au fost abandonați, îi vor spune că rudele îi sufocă. Dacă în preajmă li s-a țesut plasa de siguranță din griile tuturor, ei tot vor simți golul și, cu frică să-ncerce o mare cu degetul, îi vor zice că-s singuri. Ea va părea că îi crede. A învățat că încrederea nu se preține. Nici nu se câștigă. Se adulmecă și se prinde, ca firele rădăcinilor, de un bulb. Așa e pe secția de Îngrijiri Paliative, a spitalului din Bacău, unde ea însăși se împlinește. „Ai zice că-s morbidă, nu?” Întrebarea e ca un ecou întors pe dinăuntru, să înzdrăvenească o credință în destin. „De fiecare dată viața m-a purtat exact spre domeniul în care mă pot dezvolta și mai mult”, iar vocea lui Tony e apăsată. Să nu încapă îndoială. E asistentă socială aici și trăiește precum mercurul într-un termometru, alergând pe urma vieții celor din preajmă. Ea însăși nu și-a primit șansele decât atunci când ar fi trebuit să nu aibă niciuna. „M-am născut să fac asta”, îmi spune, fiindcă povestea ei a învelit-o, venind înspre ea de dinafară. „Ar fi trebuit să bat mingea pe maidan. Dar oamenii au avut încredere în mine fără să aibă vreun motiv, când nimic, dar absolut nimic nu mă recomanda!” Și așa s-a descoperit pe ea însăși, femeia care deschide oamenii înspre propria lor viață. Fiindcă viața se termină mereu mai târziu decât își dau seama cei care o trăiesc.

Privește adânc și simte electrizant. „Văd în fiecare zi durere, mizerie umană, moarte... De aici nu se ridică nimeni. N-o să-l văd pe bătrînul de care am grijă acum, sărindu-mi în brate peste cinci ani, voios și fericit!”. Vocea ei zdrărește tăcerea de pîslă de pe coridorul secției de **Îngrijiri Paliative**, ca un pahar de șampanie ciocnit într-o seară de **Anul Nou**. „Aici mă simt, culmea, mai mulțumită cu mine decât în celelalte locuri unde am fost. Fiindcă aici lucrez numai cu oamenii necăjiți. Ei sînt aici, au nevoie de mine. Nu pot să-i las să sufere fiindcă n-o să-i mai văd după aceea”. **Tony** se îmbujorează. Numele ei e **Antonia**, dar copiii din orfelinatelor de care s-a îngrijit cîndva, au botezat-o cald, cu un nume decupat din desene animate.

„Fată de oamenii necăjiți de la paliație mă simt mai responsabilă decât fată de familia mea. Poate pentru că ei nu sînt ca cei din familie, să îi găsească cînd vreau și oricînd. Fată de ei simt că trebuie să fac chiar totul în clipa în care îi întîlnesc. Pur și simplu simt că aici totul, totul contează. Și dacă acasă, ai mei mai pot aștepta, oamenii de aici, nu.” Îi tremură vocea pret de-o secundă, dar nu-și ascunde privirea, nici nu-și tănuiește cuvintele, ci doar le domolește. „Știi, pe cît sînt eu de comunicativă aici și mă vezi că vorbesc cu toată lumea, pe atît sînt de mută acasă. Tatăl meu a murit și nu am apucat să-i spun tot ce-aveam de spus.” Afară e frig, dar **Tony** nu tremură sub lumina felinarului din fața secției. Are, parcă, în ea, ceva radioactiv.

Primul hazard

„Da’ să știți că eu nu am studii superioare. Vă spun de la început că să nu vă încurcați cu mine degeaba.” Nici măcar numărul de telefon la care fusese contactată nu era al ei, ci al unei vecine. „Ce-ați făcut la viața dumneavoastră?”, a întrebat-o. În brațele ei, bebelușul se tot foia. „Am bătut mingea pe maidan”, i-a răspuns. „Bine, atunci completați, vă rog, testul ăsta” și i-a întins o foaie de examinare. Noroc că avea niște covrigei la ea. Copilul a primit inelele în care să-și împletească degetele în joacă și n-a simțit

că mama sa, ținîndu-l în brațe, se îndelețnicește cu altceva. Așa că n-a plîns. Trecuseră doi ani de la **Revoluție** și o fundație britanică tocmai își deschidea o filială în **Bacău**. Specialiștii lor voiau să lucreze cu proaspetele făpturi de care auziseră că s-au sălbăticit în orfelinatelor și leagănele comuniste. Aveau nevoie de „lucrători sociali”. Într-o dimineată, o prietenă s-a apucat să-i vorbească **Antoniei** cu atîta patos despre englezii ăștia, c-a devenit curioasă. „Vreau și eu să-i văd”, și-a zis. „N-are ce strica dacă trimit și eu un CV”. Doar că CV-ul ei era gol. În timpul comunismului, fusese baschetbalistă – angajată, dar numai formal, într-o fabrică. Iar **Revoluția** a prins-o însărcinată, așa că după un an a fost disponibilizată. Și a trecut încă un an în care nu făcuse nimic. Era sigură că n-o s-o cheme nimeni fiindcă, zdravănă la minte, știa că foaia albă nu ispiteste angajatorii, la fel ca fecioarele, inorogii. „Antonia, te-a sunat o femeie”, a năvălit după o săptămînă vecina al cărei număr îl notase în secțiunea „contact”. Ea putuse trăi pînă atunci fără telefon și fără oameni care să aibă nevoie de ea „imediat”.

Știa locul și ora la care avea să-și întîlnească englezii. Dar n-avea cu cine să-și lase copilul. În brate cu el, aștepta să fie primită în biroul de evaluare. „Ce-oi fi căutînd eu aici, cînd n-am nici în clin, nici în mîncă?”, își spunea, sufocată de marea de oameni atrasă ca de luna plină. „Dar dacă tot am ajuns, măcar să stau să văd despre ce e vorba”, se îmbărbăta singură, fără să știe că asta-i va fi mantra care-i va descleșta de fiecare dată, destinul. „Le-a plăcut foarte mult c-am știut să-mi liniștesc copilul în timp ce mă concentram la altceva. Așa a început totul. A fost, nici nu știu cum să-i zic - noroc chior, sau destin, sau ceasul bun. Fiindcă eu n-aș fi avut nici o șansă să lucrez în domeniul ăsta. Dar am ajuns să lucrez aici și așa m-am descoperit pe mine însămi. Tot ce știu acum despre mine și tot ce mă îmbogățește am aflat din întîmplare, cînd oamenii au avut încredere în mine, fără nici un motiv și m-au ales cînd nimic nu mă recomanda.”

A devenit „mamă-cheie” pentru doi

copii de la orfelinat, pe care îi învăța să iubească. „Pe-al nostru îl duci la bunici și pe ăștia îi iei acasă, nu?”, rîdea soțul ei văzînd-o cum tremură de emoție la gîndul că urmează o seară în familie cu micuții lîngă care a descoperit „cea mai minunată perioadă din viața mea, cînd mi-am dat seama că am talentul ăsta, de-a comunica ușor”. Nu știa să îl aibă. De cînd se căsătorise, tăcerea a fost cea care i-a îmbălsămat viața, limpezind-o ca o crustă pe-o rană ce-aduce amintirea în locul durerii. Prin tăcere s-a dezlipit de familia în care s-a născut. Avea să treacă mult timp pînă cînd o să smulgă pojghița asta, ca să privească din nou, pentru ultima dată, direct în carne.

Printre suflete moarte

„Nu vă supărați, dar cine simteți și ce faceți”, i se întîmplă adesea să-i întrebe cu glas potolit pe necunoscuții care invadează saloanele, încîlcindu-se ca un ciorchine hrăpărit în jurul patului unui bolnav. De cele mai multe ori sînt notari ori juristi aduși de cei care rămîn să-și continue viața și se grăbesc

Bătrînii se bucură alături de femeie

În secțiile de Paliative din țară se alină suferințe fără tratament

să nu piardă ciubucul unei morți anunțate. Uneori, omul care se scurge din propriul trup vrea să-și pună în ordine viața și moștenirea. De multe ori însă, inima i se zbate între coaste ca într-o colivie protectoare și fiindcă a fost luat pe neanunțate de cohorta pretențiilor testamentare, aproape c-aude în minte: „grăbește-te să mori”. Atunci, curat și moale, Tony schimbă scenariul. Ia asupra ei, ca un duhovnic de ocazie, păcatele bolnavilor și furiile celor sănătoși. „Îmi povestesc ce om de nimic a fost pacientul la viața lui și se plîng că și așa fac prea mult pentru el, fiindcă-și răpesc din timp să-l viziteze, cu toate că n-ar merita.” Nu le dă niciodată lecții. „Le spun numai că măcar ultima parte a vieții merită și unii și alții s-o trăiască împreună. Le atrag atenția că ei sînt puternici și sănătoși și nu e moral să pedepsești un om slab și nu e obligatoriu să ofere numai cît li s-a oferit, sau, dimpotrivă chiar, să obțină acum o recompensă pentru cît au suferit.” **Tony** e mesagerul luminilor. Pe cei din salon, îi liniștește povestindu-le de dragul rudelor care, deși n-o arată, sînt cu sufletul alături de ei. Familiilor, le strînge mîinile și le deschide ochii spre-o taină: cum prinde sens viața în preajma morții, ca miezul copt al unui strugure stînd să spargă pielea subțire ce-l ține să nu curgă.

Un telefon a zgîriat zilele trecute împăcarea tuturor. S-a crucit asistentul: „Cum, doamnă, să chemați ambulanța pentru paliație? Ambulanța e pentru urgențe!” **Tony** mestecă și acum întîmplarea. Omul fusese trimis acasă cu o zi înainte. „Și n-au vrut să aibă grijă de el nici măcar o zi, jumătate! L-au trimis înapoi, de unde l-au luat, în spital. Dar chiar așa să fie de comozi, să cheme ambulanța ca să nu dea bani pe un taxi?” A învățat să înoate în mîzgă oamenilor fără să se scribească, chiar dacă se revoltă. Își aminteste și-acum un alt telefon din miezul nopții. Rabinul ciocănea cu vocea-i răspăcată în receptor despre legi importante pe care trebuie să le respecte. Bătrînul evreu care murise la ora șapte seara trebuia îngropat, după datină, pînă la primul răsărit. Nu avea timp să aștepte să fie semnate toate actele, ca taina să se săvîrșească. **Tony** s-a trezit cu noaptea în cap și la șapte dimineața a fost în spital, bătînd la toate ușile, să strîngă semnăturile pînă să se-ncălzească lumina de soare. La nouă, se pecetluia înmormîntarea. „Oamenii pot să aibă încredere-n noi fiindcă fiecare e în stare, dacă trebuie, să vină și să stea peste program. Așa arătăm că sîntem oameni, nu roboți, pe care-i bagi în priză șapte ore pe zi și, în afară de scriptul lor, altceva nu pricep și nu înțeleg”, se zbrîrlește deodată **Tony**.

Celelalte hazarde

Trecuseră vreo doi ani de cînd se bucura învățînd să deștepte iubirea în sufletul copiilor rămași de pripas. Dar organizația se afla în pericol să se în-

chidă. Tocmai atunci se scotea un post de asistent social la spital, pentru copiii infectați cu HIV. Dar era musai pentru candidați să aibă studii superioare. Din nou și-a trimis CV-ul. Din nou și-a scos din cap că ar putea s-o cheme cineva. Din nou, a fost chemată. O mare de oameni îi tulburau iarăși emoțiile, pînă a aflat că numai trei dintre ei se aflau acolo pentru postul acela. Ceilalți voiau să fie informaticieni. Încă se mai vorbea despre SIDA ca de-o pedeapsă divină. „Mi-am pus placa: să știți că n-am studii superioare”. A fost aleasă pentru spirit și aptitudini. „M-am atașat de copiii cu HIV de aici, nemaipomenit de mult. Dacă-ți poți închipui, atunci, erau copii. Ei bine, cei care acum sînt tineri, trec pe aici și-mi sar în brate. Nu cred să existe o bucurie mai mare decât asta”, îmi spune și se luminează la față.

Într-o zi, după ce a ieșit de la serviciu, a luat mașina fiului ei și-a mers la țară. Cu toții se rugau de tatăl său, care voia numaidecît să se stingă fără să vadă halatele albe. „Te rog să te îmbraci că n-am venit pînă aici degeaba, cu mașina! Mergi la Spital! Punct.”, i-a răspicat, iar el s-a îmbrăcat, cuminte, a mers la spital și a murit acolo. „Atunci a fost prima oară cînd m-am întors acasă după mulți ani de zile.” **Tony** prinde ceva de luminare în voce, înmuindu-se fără, totuși, să se topească. Ar fi vrut să-i spună ce intense erau momentele în care rămîneau împreună, pe balcon, la o țigară și cît de mult se simtea atunci copilul lui. De asta, cînd în spital s-au făcut reorganizări interne și a început lucreze ca statisticean și călăuză pe coridoarele sufletuștii întărcuite de îngrijirile paliative, a simțit din nou mîna destinului.

„De cînd sînt statistician, adică de trei ani, am învățat enorm. Fiindcă programul de statistică îți arată de cîte ori a fost internat, la ce intervale, pentru ce anume și ce fel de tratamente i s-au dat. Poți reconstitui o viață întreagă numai uitîndu-te la datele astea. Poți spune dacă e deprimat, dacă e singur. Mi se pare că e ca o muncă de detectiv. Mă fascinează!”, se aprinde **Tony**, iarăși, fericită că hrînindu-i pe cei istoviti sufletește ori trupest, se hrănește pe ea. Stie c-a primit mereu încrederea altora împachetată-n hazard. Numai asta a condus-o spre ea însăși. Altfel, ar fi bătut mingea pe maidan.

Nu demult a fost internat pe secție un bătrîn. A mințit-o că se duce să-și ridice pensia, dar nici buletin nu avea. „Cum să-l cert cînd îl vedeam că se uită la mine cu ochii ăia în lacrimi și e atît de firav? Nu mă supăr cînd sînt mințită. Aici, toți fac asta. Au fost nevoiți să învețe să mintă ca să se protejeze și le-a intrat în sînge, ca un instinct de auto-apărare.” Bătrînul nu voia să afle cineva că trăiește pe străzi.

Oana OLARIU

Aur fără baionetă

Sala din corpul A al Universității „Alexandru Ioan Cuza” l-a ajutat pe Ioan Săcăleanu ca, în patru generații de sportivi la tir cu pistolul cu aer comprimat, să obțină peste o sută de premii naționale și internaționale. Bărbatul nu își imaginează să fi trecut la rînd două zile fără ca, împreună cu elevii, să intre în sala de antrenament pe care o folosesc încă din 1985. Și-a învățat fiecare student care i-a trecut prin mîini să nu caute apreciere. El însuși este aproape convins că nu o vor primi. În schimb îi învață zilnic să caute, să facă orice cu mai multă dedicație și, atunci cînd situația o cere, cu sacrificii. Așa au ajuns, pe rînd, cei doi băieți ai săi să deschidă ușa casei cu medalii naționale și europene aninate de gît.

– Sebi, ce-ai simțit cînd ai intrat pentru prima dată aici?

– Pasiune, domnule antrenor!

– Ei, pasiune, prima oară te-a izbit mirosul de mucegai, altceva sigur nu.

Ușa sălii era legată cu sîrmă și lemnul ei pătruns de carii, în 1985, cînd actualul antrenor, **Ioan Săcăleanu**, și cîțiva membri ai **Clubului Sportiv Politehnica**, căutau un loc în care să poată exersa tragerile. Doar lui i-au îngăduit simțurile să intre în întunericul încăperii, de unde zeci de șobolani fugeau speriați spre ascunzîșuri. Tesăturile dese ale pîianjenilor erau negre de timp, iar locul nu ar fi arătat prea luminos nici dacă încăperea ar fi avut curent electric. Mucegaiul îmbibat în pereți făcea ca aerul să fie imposibil de respirat. Au plecat încredințându-se că, oriunde va exista un alt loc, oricît de rău, îl vor prefera pe acela. Dar în altă parte nu au găsit spațiu. Descumpăniți, au fost nevoiți să se întoarcă aici. „Am stat pe semiîntuneric, în prima zi, cîotat pe o masă care abia se mai opintea în țîțîni și-am împușcat aproximativ treizeci de șobolani”, își aminteste zîmbind antrenorul. Au urmat șase luni de zile de renovare și reamenajare pentru ca, abia apoi, tinerii prinși de virusul sportului să se poată bucura de o încăpere pentru antrenamente.

A avut multe nemulțumiri ca sportiv, „iar cînd ai asemenea frustrări vrei să le compensezi ajungînd antrenor”. Părinții lui **Ioan Săcăleanu** au fost deportați politic pentru că aveau înclinații de dreapta, iar lui îi era interzis să părăsească țara, oricîte ore și-ar fi petrecut exersînd. Mai apoi, hazardul de a fi stîngaci i-a făcut de multe ori

100 de medalii împușcate sub universitate

• profesorul speră ca puștii să iasă campioni pentru categoria lor de vîrstă • e sigur că cele două decorații de la tir cîștigate la Londra se datorează hazardului

participarea la competiții imposibilă. Așa că a devenit ambidextru prin exercițiu. Îmi spune că la vremea respectivă era de neconceput ca un om să fie stîngaci și asta s-a menținut chiar și după căderea comunismului, iar munca pe care a fost nevoit să o depună pentru a atinge un nivel competițional a presupus nenumărate sacrificii. Unele le face și astăzi.

Nici ca antrenor nu i-a fost ușor să cîștige credibilitate. Își freacă mîinile, se încruntă, iar tonul și-l schimbă, devine grav. „Există percepția asta că, dacă nu ai fost un sportiv de mare performanță, nici ca antrenor nu poți să ai succese cu elevii. Dacă am sta să analizăm, foarte puțini dintre cei din ale căror mîini au ieșit olimpici au avut și condițiile pentru a fi ei înșiși performanți. Pe mine frustrările m-au motivat să duc mai departe munca asta diabolică – pentru că pasiune nu mai e de mult.” Ambiția i-a fost, deseori, văzută ca îndărătnicie, ca povară. Dar el nu a resimțit-o așa. Și-a dedicat viața pasiunii care îl ține, zilnic, măcar trei ore în sala de tir. În tinerețe venea și duminica, dar acum e ziua în care face pauză.

Dacă diminețile iese, cu catalogul la subraț, din cancelaria unei școli dintr-un sat de lângă **Iasi**, iar după amiaza îl găsim necondiționat antrenînd sportivi la toate categoriile de vîrstă, seara **Ioan Săcăleanu** se duce la un al doilea loc de muncă, „de cînd ne-au tăiat din salarii toate sporurile și salariul de merit în plus, pe lângă alea 25 la sută.” Îmi spune, încrezător, că o să reziste ritmului zăpăcitor, doi-trei ani de zile, timp în care speră să se mai îndrepte lucrurile. Oboseala nu îl face mai puțin dedicat și este convins că, „dacă nu te gîndești la ea, ajungi să te educi, nici să nu o mai simți.”

„Aici nu doar împușcăm”

„Domnule antrenor, trebuie să schimb arma. Eu văd bine, dar ea se duce greșit cînd apăs”, îi întrerupe sirul un copil, nu mai mare de 11 ani. „Nu-i nimic, ia-o pe a lui Sebi, dar fă zece minute pauză”. Ofează cînd **Cătălin** se reîntoarce la colegi, în sala de tir, și-mi face un semn discret cu mîna să mergem mai în spatele sălii și îmi șoptește: „Este în plasament familial, are zece ani.” Practică tirul de mai bine de un an de zile, „prima oară am văzut că tutorele nu se preocupă cum se cuvine de el, dar acum îi poartă mai atent de grijă. În situația lui mai este un copil, care astăzi nu a putut ajunge la antrenament.” Poveștile celor mici l-au impresionat într-atît încît l-au determinat să își dedice o bună parte din timpul de dinainte și după antrenamente educîndu-i și învățîndu-i pe copii întotdeauna ca un părinte.

Profesorul speră ca puștii să iasă campioni pentru categoria lor de vîrstă. Privirea îi suride, iar ochii îi strălucesc atunci cînd îmi povestește cît de repede învață tinerii pe care îi coordonează, cu ce dexteritate își formează deprinderi. „Aici e nevoie de inteligență peste medie, iar ei au un potențial extra-

ordinar”, zîmbește încurajator bărbatul. Găsește că în tir, este nevoie să fii pregătit psihologic, concentrat, izolat și, mai ales, atent. Iar automatismul dobîndit prin ani de antrenamente trebuie folosit în acțiunile din competiție. „La modul că dacă vine cineva și tipă lîngă tine să nu auzi, așa cum s-a întîmplat mereu în cazul sportivului **Alin Moldovanu** (n.r.: campion olimpic în 2012 la Pușcă cu aer comprimat de la zece metri). Care prin concentrare a făcut ca performanțele să fie aproape de neconceput.”

Se îndreaptă către o masă pe care, pe lîngă diferite ustensile de trebăluit într-o gospodărie, patente, foarfece și tot soiul de cîrpe, markere sau pixuri, stau, unele peste altele, diferite ținte. O alege pe cea mai mică. „Punctul ăla din mijloc, de 0.3 milimetri în diametru, e decarul. Concursul constă în lovirea acestui punct de șaizeci de ori de la zece metri.” Sînt șanse minime ca, dacă prinzi pistolul într-o menghină bine strînsă, să poți obține performanța în măcar jumătate dintre cele șaizeci de încercări. „Dacă arma se mișcă, la distanța de zece metri se amplifică de zece ori”. Precizia și antrenamentul pot să nu fie suficiente pentru performanță. Ele trebuie întotdeauna să fie însoțite de exerciții specifice pentru grupe musculare, stabilitate fizică cît și interioară. „Cînd sportivul apasă pe trăgaci trebuie să obțină cea mai bună linie de ochire. Imaginea trebuie să fie cît mai aproape de ideal la declanșare. Împușcarea se surprindă conștient.” Pentru cei care vîd pistolul o continuare perfect naturală a brațului, iar presiunea pe crosă (n.r.: atașament al pistolului, din lemn) se apropie de ideal, timpul nu se măsoară în luni sau ani, ci în intervalele de pregătire dintre competiții.

Îmi explică, pronunțînd rar și răspicat, că într-un sport în care precizia nu este suficientă, mișcarea trebuie analizată, înțeleasă, întotdeauna produsă de un ac, pe care trebuie înțeles să o percepem în creier, fără a fi făcută mecanic. Antrenorul este sigur că medaliiile, cele două, de la **Londra**, s-au datorat în mare parte hazardului. Profesorul îmi explică cum, la o olimpiadă la care vin o sută de sportivi la

Ioan Săcăleanu le spune elevilor că nu există cale scurtă spre performanță

pușcă, douăzeci sînt chemați pentru încurajare, „ca aceia din Africa de exemplu, încă douăzeci sînt buni, alții douăzeci sînt foarte buni și ar putea oricînd face o surpriză, iar patruzeci pot cîștiga oricînd. Roboți. Perfecți. Ireproșabili.” **Alin Moldovanu** exersează cîte cinci sau șase ore, zilnic. Din cei treizeci de ani pe care îi are, douăzeci sînt de experiență la tir.

Îngrijirea sălii, cot la cot

Bărbatul din fața mea ridică din umeri dacă îl pui să își imagineze performanță realizată fără sacrificii, iar convingerea lui este că „pasiunea se teșe în jurul orelor de muncă, întotdeauna ca pînzele dese de pîianjen care acopereau cîndva sala de antrenamente, cea care, pentru mulți, a devenit o a doua casă. Locul nu este comparabil cu dotările occidentale, în sala de tir pietrișul ține loc de dușumele, iar vopseaua scorjotă, care acoperă atent metehnele lemnului depășit de vreme, tronează ca un semn al grijii sportivilor, pentru care fondurile bogate întîrzie să apară. „Domnul profesor Antochi Leonid ne-a ajutat să supraviețuim, cu bani de la minister, iar un mare procent din ce-am făcut aici a fost cu munca noastră.” Un specialist ar fi cerut prea scump. Îi mai ajută un instalator, angajat al universității care, în timpul liber, contribuie la reparații. „El dărimă, noi ducem afară molozul. Aici, o dată la trei-patru ani reapare mucegaiul”, îmi spune profesorul, cu naturalitatea omului resemnat. Speră ca, într-o lună de zile, locul să arate mai primitor.

Încăperea care ține loc de vestiar, depozit de arme și echipamente sportive, a adunat, în decursul anilor, bănci,

cuier și dulapuri, mese și scaune. Lîngă ușa care închide, la sfîrșitul programului, pisoarele, stau lipite cîteva sfaturi, printre care „Nu uita să ascultîți”. După patru generații încheiate de sportivi și o a cincea de începători, **Ioan Săcăleanu** nu a uitat să glumească. Îmi explică natura grea a misiunii lui, „cînd copiii vin de la școală, după șase sau șapte ore, obosiți, iar eu trebuie ca zilnic să stau jumătate de oră înainte de antrenament, să vorbim diverse, să rîdem. Risul este cel mai ieftin tratament.” Zîmbetul îi luminează ochii încercănați, în timp ce își întoarce privirea blîndă înspre sala de unde împușcăturile nu conțin sece a se auzi, deși parcă tot mai rar. „Puteți să încheiați, e suficient pentru astăzi”, le spune copiilor din ușa încăperii.

În timp ce elevii își pun armele în porturi, antrenorul îi privește mulțumit. Spune apoi, șoptit, ca pentru sine: „Degeaba zice Ilie Năstase că el era dotat și a muncit mai puțin. Doar că munca pentru el era o distracție.” Așa și pentru cei mici, îi este greu să îi oprească uneori. **Cătălin** încă se mai aude împușcînd.

Ambii băieți ai profesorului sînt sportivi la club. **Vlad Săcăleanu**, care se află la antrenament, nu se distinge prea tare de cei de la categoria juniori, chiar dacă are douăzeci și patru de ani. Tir face de aproape jumătate de viață. „Este o formă de meditație mai modernă”, îmi spune în timp ce le dă sfaturi celor mici. „Motivația mea este să îmi întrec orice limită și să îmi înving orice frică. Lucru care încă nu s-a întîmplat pe deplin, dar concursul este o luptă cu tine în primul rînd.” Așa îmi vorbește campionul care s-a întors acasă cu nu mai puțin de douăzeci și cinci de medalii naționale în zece ani de tir. „Face sport, citește mult, nu mănîncă de șapte luni carne”, intervine mîndru profesorul care și-a urmărit copilul călcîndu-i pe urme. La categoria lui **Vlad, Alexandru Saucă**, colegul său, a fost de două ori campion european. „Astea trei sporturi: scrima, șahul și tirul încă nu sînt înțelese. Nu la noi.” Antrenorul își pleacă gînditor privirea, în semn de durere. Dar el nu-și dorește recunoaștere. Pînă la ea, îmi mărturisește că realizarea supremă o are atunci cînd, așa cum s-a întîmplat recent, îl sună după cinci-sprezece ani de cînd și-a încheiat activitatea, un fost elev și-i mulțumește. „Pentru că l-am făcut om.”

În sala de tir se nascocesc vise înalte

Livia RUSU

Iașul s-a lăsat pictat, de pe 8 pînă pe 10 noiembrie, în fiecare seară, în roșu, alb și-albastru. Iar drapelul ce-a plutit printre frunzele de toamnă ale parcului Copou i-a adunat pe cinefili și pe curioși la Casa de Cultură „Mihai Ursachi” pentru proiecțiile din cadrul Festivalului de Film Francez. Vreme de trei seri, Sala Diotima s-a umplut de un murmur potolit, schimbîndu-și spectatorii după fiecare producție din selecția realizată de Institutul Francez. Sub luminile aruncate pe ecran de colajul poveștilor rostite cu sedilă, ne-au rămas în suflet cîteva emoții noi, nuanțate de regizorii Agnès Varda, Noémie Lvovsky, Éric Bergeron și Alain Resnais.

Spectatorii vin cu întîrzieri de cîteva minute peste ora 18.00, însă ecranul e răbdător, iar sala îi așteaptă, simplă, mărunță, fără podoabe de sărbătoare și cufundată în muzica lui Grégoire Boissenot. „On n’a pas les mêmes coutumes/ D’autres rites, d’autres costumes/ Mais nos mélanges fait l’histoire” („N-avem aceleași obiceiuri/ Ci alte rituri, alte costume/ Dar potrivirea dintre noi a făcut istorie”). Mesajul piesei „Soleil”, un soi de manifest sensibil pentru armonie leagă primele conversații care încălzesc micul cinematograf. Și pînă cînd tapiteria maronie de catifea a scaunelor dispare sub hainele noastre, intrăm în atmosfera unei cafele pline dintr-un colt de Paris.

Frînturi de peliculă, drept omagiu

Apucăturile realiste, de multe ori bolnăviciose de feministe ale celor șase scurtmetraje semnate de regizorul Agnès Varda, una din artiste Noului Val de cinematografie franceză („Nouvelle

Cinematografia franceză s-a proiectat pe Copou

„Sans toit ni loi” a fost cea mai sensibilă poveste de viață

Vague”) lovesc, una după alta, privirile din sală. Poveștile nu se leagă, însă au ceva ce curge prin toate, ca un fir de ploaie prelins pe-o fereastră. Cusătura iubirii trece prin țesătura celor șase decupaje, fie că dragostea e una de versuri, de familie, de dame cu gene care se unduiesc nefiresc de amplu ori de peisaje decupate dintr-o realitate uneori îmbrăcată subtil, alteori cu totul goală. „O saisons, ô châteaux” (1958) surprinde, pictural, umbrele cîtorva dintre cele mai frumoase castele din Hexagon.

Construite ca veritabile reportaje, cadrele surprinse de Agnès Varda trec prin poveștile oamenilor, ale locurilor și prin nuanțele azurii ale cerului care le îmbracă. În semn de omagiu adus veteranei arteiste, unul dintre materiale, „Oncle Yanco” (1967) e regăsirea regizorului cu un membru rătăcit al familiei, americanul de origine greacă Yanco, un bătrîn care trăiește într-o casă plutitoare din golful San Francisco. Într-un zumzet comun, înveselit de grimasele de pe chipul cenușiu al unchiului, publicul învie din nostalgiile prin care-au călătorit pînă acum și-nvătă de la bătrînul Yanco despre cum „să nu pui, în viață, întrebări mai mari decît tine”.

Noul Val e reprezentat, de la ora 20.00, și de un lungmetraj dramatic, „Sans toit ni loi” („Fără acoperiș și fără lege”), un film în care natura personajului principal e-atît de sălbatică încît își lasă spectatorii fără suflu, resemnați de la bun început. Povestea Monei, o copilă, un vagabond, un trup

rece găsit într-un șanț e dezvăluită ca un documentar al ultimelor sale zile, într-o alternanță amară de alb și negru care descrie „un drum de mijloc, între singurătate și libertate”.

Jocuri de culoare, drept îndemn

La fel ca în prima zi a Festivalului de Film Francez, după-amiaza de vineri a debutat din nou cu alte șase filme scurte ale lui Varda. Însă comedia „Camille redouble” („Camille reîncepe”), o premieră care ajunge acum sub ochii ieșenilor odată cu proiecțiile din Paris, a furat pînă și privirile sceptice ale tinerei care răsfoiește, în pauze, o carte cu parfum de anticariat. Noémie Lvovsky, regizor și actriță în rolul principal, joacă pe chip și pe degete istorisirile unei femei de vîrsta a doua care primește binecuvîntarea întoarcerii în adolescență. Diferențele dintre bicromia filmelor-reportaj ale lui Varda și stilul energic, umorului strengăresc și culoarea care explodează pe ecran în filmul lui Noémie Lvovsky se discută șoptit pe scaunele alăturate.

Bijuteria festivalului se dezvăluie, jucăușă, melodioasă, sinceră ca un copil, simbătă, de la 17.00. „Un monstre à Paris” („Un monstru la Paris”), o producție din 2011 care cheamă publicul spre animațiile franțuzești noi, stîrnește-un hohot de rîs atît de bogat, cum n-am mai prins de mult în ori-

● cadrele trec prin poveștile oamenilor și-ale locurilor ca niște reportaje

care dintre cinematografele ieșene. Francoeur, creatura cu glas de înger născută dintr-un accident de laborator, înspăimîntă Parisul anului 1910 ca un demon de nestăpînit. Nouă, însă, ne șterge din gînduri urmele zilei reci de toamnă și ne surprinde cu o doză nici prea dulceagă, nici prea tăioasă de poezie. Retorica dialogurilor are ritmul unor pași de step, iar poveștile de dragoste dintre protagoniști abia se înfiripă, timid și pe ocolite.

Însă dacă monstrul simpatic parizian ne-a animat privirile, ne-a înroșit obraji de surîsuri și ne-a smuls, chiar, cîteva aplauze în neant, Festivalul de Film Francez de anul acesta s-a încheiat fără culori, în strălucirile alb-negru ale peliculei „L’année dernière à Marienbad” („Anul trecut, în Marienbad”), o semnătură din 1961 în stilul regizoral al lui Alain Resnais. Una din primele și cele mai puternice opere ale maestrului cu o carieră de peste șase decenii, „L’année dernière à Marienbad” e un mister parcă prea încălzit pentru cei din sală. Dintr-un foșnet într-altul, cîteva renunță la povestea triumhiului amoros fără nume, scuzîndu-și pașii ce răsună gălăgios în linistea sălii încălzite și tăcute. Iar răbdătorii care rămîn luptă cu ambiguitatea scenelor, a cadrelor lungi, specifice filmului franțuzesc al acelor timpuri. Însă unii-au zăbovit ca să trăiască erotismul conversațiilor, să-l înteleagă pe bărbatul care crede c-a mai întîlnit-o o dată pe femeia cu privire goală cu care împarte holurile unui hotel.

În întunericul halucinației de un ceas și jumătate, cu fărîme din toate celelalte proiecții ce-au făcut ieșenii să urce spre Copou cu dor de film, Festivalul de Film Francez s-a stins fără reverențe. Și cînd am părăsit pentru a treia oară Sala Diotima ne-am dat seama că glasurile ne răsună cu un rîrîit fin, involuntar, iar mintea ne-a rămas, la fel ca toate filmele văzute, într-o caldă îndrăgostire.

Anca TOMA

Începînd cu 7 noiembrie, fostul coordonator SMURD, Raed Arafat a acceptat rolul de Ministru al Sănătății, post pe care îl refuzase la începutul lunii octombrie. După ce presedintele Traian Băsescu a semnat decretul numirii noului ministru, „Raed Arafat a

Ministerul Sănătății, dat din mîină în mîină

● Arafat își propune să schimbe sistemul de asigurări

depus jurămîntul de credință, la ora 19.00, la Palatul Cotroceni” (evz.ro, miercuri, 7 noiembrie).

După ce Vasile Cepoi și-a dat demisia de la conducerea Ministerului Sănătății, premierul Victor Ponta l-a numit la 1 octombrie pe Arafat în locul acestuia, dar a doua zi el a renunțat la post. Totuși, din scaunul subsecretarului de stat, Arafat acceptase „să conducă de facto ministerul. Din cauza formalităților juridice, Victor Ponta a devenit pe 2 octombrie chiar el ministru interimar al Sănătății pe o perioadă de 45 de zile” (realitatea.net, miercuri, 7 noiembrie).

Avînd în vedere faptul că nu a trecut mai mult de o lună de cînd a plecat prima dată de la șefia Ministerului Sănătății, Raed Arafat a menționat motivul pentru care a acceptat acum pozi-

ția. „«Domnul prim-ministru a fost interimar și eu am avut delegația, am condus ministerul în ultima lună. Dar Constituția nu permite să fie numit un al doilea ministru interimar și atunci am acceptat pentru a da o continuitate pînă la alegeri și pentru a implementa cîteva proiecte», a explicat Arafat” (hotnews.ro, joi, 8 noiembrie).

Unul din aceste planuri se referă la achiziționarea unor medicamente, care nu se găsesc atît de ușor în spitale și farmacii tocmai datorită prețului lor mic. Ideea proiectului a pornit de la faptul că „fostul ministru al Sănătății Vasile Cepoi a întocmit o listă a medicamentelor care riscă să dispară de pe piața din România” (gîndul.info, joi, 8 noiembrie). A mai vorbit de asemenea de schimbări pe care ar dori să le implementeze în cadrul sistemului de

asigurări, precum asigurări mutuale de sănătate și trecerea serviciului de ambulanță de la Casa de Asigurări de Sănătate la minister. Printre scopurile lui Arafat se numără și un proiect legat de spitalele de urgență, „stabilirea planului de investiții pentru 2013 și îmbunătățirea nivelului anumitor spitale pentru a ridica gradul de finanțare” (hotnews.ro, joi, 8 noiembrie).

Raed Arafat a fost însă rezervat în legătură cu noul său post, el menționînd că nu plănuiește să rămînă prea mult în acest rol deoarece, după cum a mai declarat, a acceptat postul pentru a nu sista demersul instituției „«Nu va exista o întrerupere în activitatea ministerului pînă va veni noua conducere. Voi demisiona imediat după numirea acesteia, doresc să revin la funcția pe care am avut-o»” (zf.ro, joi, 8 noiembrie).

Paul ANDRICI

LENTILA DE CONTACT A LUMII

La televizor, ca la circ

● reprezentația de gală s-a ținut la Acasă TV, unde s-a jucat teatru pur

Dacă sperietorile de pe lanurile de floarea soarelui ar fi puțin mai ferchezuite și nu le-ar curge din zdrente putregaiuri, mai că ar semăna cu niște omuleți vînjoși, puși să dirijeze un public mare, cît vezi cu ochii. Ca niște moderatori „celebri” pe care ni-i înaintează multe posturi de televiziune, la ore de vîrf, să fie siguri că publicul e al lor. Cum ar fi Cătălin Măruță sau Simona Gherghel. Mai sînt și alții, abia lansați pe piață, dar cu pretenții spre nivelul seniorilor, însă cu emisiuni mai deocheate, după cum le spune și numele, „WoWBiz” sau „Cancan TV”. Ultima ispravă comună a celor patru programe iscoditoare a fost cercul organizat de Oana Zăvoranu, susținută de mama sa, Mărioara Zăvoranu, și europarlamentarul Corneliu Vadim Tudor. Piesa s-a jucat mai întîi pe „happylica”, iar domnul Măruță, văzînd un asemenea spectacol, a încremenit ca o paiată, iar sudalmele și jignirile au curs cu viteza sunetului.

La fel s-a întîmplat și la „Acces direct”, numai că aici scenariul s-a modificat și pe lîngă înjurături cu sacul, actorii și-au trîntit și cîte o flegmă între ochi, ca să fie seara cît mai animată. Însă, reprezentația de gală s-a ținut la Acasă TV. Acolo s-a jucat teatru pur. S-a adus decorul din cabinetul lui Vadim, a venit și Oana, iar Adrian Artene a tras cortina. În platou, un travestit și-a pus fustă scurtă și-a interpretat-o pe Zăvoranu, iar ea însăși și-a pus perucă și s-a deghizat în Vadim. A doua zi, cum subiectul încă ardea, a tăbărit și Mădălin Ionescu pe el, să-i prindă ultima suflare.

Astfel, în intervalul 17 – 23 octombrie publicul a fost ținut la curent cu cearta dintre cele două personaje, iar cînd se putea, aflau și cîte un „detaliu picant” din viața lor. Cum a încercat Vadim să o violeze pe Oana, sau cum aceasta și-a început viața sexuală la 15 ani. Ei bine, numai că aproape la o lună Consiliul Național al Audiovizualului (CNA) s-a autosesizat, iar pedepsele au curs și ele la fel cum curgeau măscările din gura celor doi actori. 10 minute de întrerupere a emisiei în prime time, pentru PRO TV, Kanal D și Antena 1, și 100.000 de lei amendă pentru Acasă TV. Iar motivația CNA-ului a fost că în emisiunile respective, dincolo de faptul că s-a folosit un limbaj neadecvat, moderatorii acestora nu și-au îndeplinit atribuțiile și i-au lăsat pe invitați să se înjure ca la ușa cortului fără să intervină. La fel cum ciorile dau năvala în lanuri, chiar dacă sperietorile se țin deasupra lor.

Iulia CIUHU

Şapte miliarde de şampile

Visul american, tot în mâinile lui Obama

Orbiți de campania electorală care a prins floare la noi, românii nu au întors cu prea multă importanță urechea spre malul celălalt al Pacificului. Acolo, democratul Barack Obama a mai câștigat încă un mandat de patru ani la Casa Albă. Vrăjiți însă de legendele itelor care se țin în Biroul Oval și care modifică destinele oamenilor din întreaga lume, românii s-au oprit o clipă și au urmărit, fără ovații, cum s-a rînduit pe 6 noiembrie viitorul politic și economic al tuturor țărilor globului.

În aceeași zi în care se anunțau și ultimele rezultate ale alegerilor prezidențiale americane, cele pentru statul Florida, agențiile de presă din întreaga lume

● modurile atît de diferite în care victoria aceasta este percepută în diversele colțuri ale Europei arată cît de greu ne este să ne definim o linie strategic globală

Cristian PÎRVULESCU

O Americă în căutarea timpului pierdut

● republicanii pregătiseră, în speranța unui meci strîns, un scenariu de tipul psihodramei de la alegerile din 2000

puneau pe prima pagină prognoza **Organizației pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (OECD)** care anticipa că în 2016 **China** va lua locul **Statelor Unite**. Această informație, venită imediat după alegerile prezidențiale din SUA, a apărut ca o confirmare a „declinului imperiului american”. Atît în **America**, cît și în alte părți ale lumii, inclusiv pe la noi, nostalgicii neo-conservatorismului și ai politicii internaționale de forță de pe vremea lui **Bush**, dar și apostolii neoliberalismului radical tip **Tea Party** vor găsi aici semnele incapacității politice a lui **Obama**.

Că lucrurile nu sînt chiar așa de simple, e altceva. Și prea puțini au timp să reflecteze asupra complexității datelor

statistice. Chiar în ipoteza în care **China** ar ajunge la cel mai mare PIB din lume, asta nu înseamnă că prosperitatea se va revărsa asupra întregului popor chinez. Pentru cei care se îngrijorează ușor, un mic apel la memorie: acum două-trei decenii același lucru se aștepta de la miracolul economic japonez, iar mai apoi de la „tigrii” asiatici. Acum, **China** urmează să detroneze **America** și **Europa**! O viziune conflictuală și competitivă asupra relațiilor internaționale pe care cel ce tocmai a fost reales președinte ala SUA nu o împărtășește. Iar națiunea americană a hotărît ca viziunea sa, și nu cea a adversarilor săi, să dea direcția în următorii patru ani.

Pentru mulți, realegerea lui **Obama** a reprezentat un șoc. Și nu doar pentru rasiști! În **America**, radicalii din tabăra conservatoare, precum **Karl Rove**, fost consilier și consultat politic al lui **George Bush Jr.** și un fel de guru al republicanilor de dreapta, au încercat să refuze și să schimbe realitatea. **Rove** a contestat, miercuri dimineata devreme, în studioul de dezbatere de la canalul ultraconservator de televiziune **Fox News**, rezultatul alegerilor din **Ohio**. A fost nevoie ca una din moderatoarele emisiunii să ceară informații de la institutul care realiza *exit poll*-ul pentru **Fox News** pentru ca realitatea victoriei lui **Obama** să fie acceptată. Probabil că **Rove** aștepta ca un scenariu gen **Florida** 2000 să fie reluat. Atunci, tot o informație difuzată de **Fox News** a dus la schimbarea tendinței media în comentariile privind rezultatul ale-

Primul președinte negru își prelungește mandatul

gerilor din **Florida**. A urmat unul din cele mai critice momente din istoria **SUA**: contestarea alegerilor pînă la **Curtea Supremă** și desemnarea unui președinte care nu cîștigase votul popular! Pe de altă parte, unii reprezentanți ai extremei drepte economice din zona **Tea Party** au postat, la aflarea rezultatelor alegerilor, masaje de disperare. La **Cincinnati**, filiala locală a **Tea Party** deplîngea „sinuciderea întregii națiuni”, iar în **Ohio** mesajele trimise membrilor anunțau că „în cîteva luni țara trece la socialism” și făceau apel la revoluție!

Se pare că republicanii pregătiseră, în speranța unui meci mai strîns, un scenariu juridico-politic de tipul psihodramei de la alegerile din 2000 pentru a împiedica sau contesta previzibila realegere a lui **Obama**. În **Florida**, administrația republicană a guvernatorului **Smith** a reușit să îngreuneze procesul numărării voturilor, dar lucrurile erau deja tranșate. Căci, în final, rezultatul a fost mult mai clar decît se așteptau republicanii, și un asemenea scenariu nu a mai fost activat.

Sistemul electoral american, așa cum a fost gîndit de părinții fondatori, urmărește să împiedice dictatura majorității. Deși a fost gîndit să favorizeze conservatorii, și progresiștii l-au putut folosi cu succes. De aceea, odată ce s-a făcut public și rezultatul alegerilor pentru marii electori din **Florida**, victoria lui **Barack Obama** a devenit categorică. Cu 332

de electori față de doar 206 de electori obținuți de **Mitt Romney**, **Obama** nu a pierdut decît două state față de 2008, **Indiana** și **Carolina de Nord**, ambele tradițional ancorate la dreapta. Cîștigînd detașat votul electoral – sigur, cu o diferență mică în voturi! – în cîteva *swing states* strategice precum **Ohio**, **Virginia** și, în final, **Florida**, și cîștigînd detașat și votul popular (50,06%, adică 61.713.086 de voturi față de 47,9%, respectiv 58.510.160), **Obama** a marcat o cotitură electorală cu semnificații ideologice clare: democrația este cel puțin la fel de importantă precum capitalismul pentru majoritatea americanilor.

Pentru republicani nu doar victoria lui **Obama**, ci și o serie de simbolice victorii locale împotriva unor reprezentanți ai aripii conservator-religioase, reprezintă o lecție ce trebuie atent analizată. Înfîngerea lui **Todd Akin**, bărbatul pentru care „corpul femeii se închide în caz de viol”, dar și a altor ultraconservatorii precum **Richard Muddock** sau **Scott Brown**, care au fost surclasati de reprezentante ale aripii de stînga a democraților, precum profesoara de la **Harvard**, **Elizabeth Warren**, sau **Tammy Baldwin**, prima senatoare care și-a afirmat deschis leșbianismul, arată o schimbare de atitudine a americanilor. Dacă republicanii vor continua pe aceeași linie ideologică, vor rămîne minoritari. Aviz amatorilor!

Adrian COCHINO Președintele pe care îl așteptăm

● în România, dezbaterea pe tema alegerilor din SUA a fost inexistentă

Victoria previzibilă a lui **Barack Obama** la alegerile din 6 noiembrie confirmă valul de liberalism social ce traversează **America** și, spre șocul republicanilor, schimbările demografice care l-au favorizat. În **Europa**, victoria modelului **Obama** trebuie să-i fi stîrnit un zîmbet de mulțumire lui **François Hollande** și o grimasă celor care susțin statul minimal și drepturile elitelor financiare. Dincolo de asta, ofatul neoconservatorilor din **România** și din **Europa** în general este prea dramatic. **Obama** va aborda politica externă așa cum orice alt președinte american ar face-o, în funcție de interesele **Washingtonului**.

Obama nu a cîștigat oricum. Odată cu el au primit votul propunerile privind taxarea bogatilor, investițiile în educație și sănătate, politicile liberale pe tema drepturilor femeilor și minorităților de orice fel. Dacă acum opt ani părea că europenii sînt de pe **Venus**, iar americanii de pe **Marte**, lucrurile se schimbă. Dramatic pentru republicanii aflați pînă acum sub un clopot de sticlă, împreună cu analiștii conservatori și sondajele lor de la **Fox News**, e că abia acum observă. Votul bărbaților albi din statele sudice nu mai e de ajuns pentru a-i aduce la guvernare.

După ce a reușit să canalizeze tot felul de așteptări, rămîne însă de văzut dacă **Obama** va reuși să se și ridice la înălțimea lor. Prăpastia financiară se apropie, măsurile de reducere a cheltuielilor trebuie adoptate, iar preșe-

dintele va trebui să lucreze cu un **Congres** ostil pentru a-și impune agenda. **Obama** ar putea să arunce o privire spre **Franta**, unde președintele și politica sa de taxare a bogatilor nu se simt prea bine și să învețe o lecție, eventual cea că majoritatea bogatilor nu sînt dispuși să cedeze așa de ușor și să plătească mai mult decît acum pentru ceea ce **Obama** (și **Hollande**) spun că este „binele tuturor”.

În **România**, dezbaterea pe tema alegerilor din SUA a fost inexistentă, deși, amuzant, comentatori și politicieni din țara noastră se întreabă de ce a lipsit **Europa** din campania electorală americană. Adevărul este că, așa cum a observat **Cristian Diaconescu**, interesul politico-strategic american s-a diminuat în legătură cu zona europeană. Avem un proiect comun major cu americanii – scutul antirachetă –, iar **Bucureștiul** se așteaptă ca acesta să meargă mai departe.

Dincolo de asta, nu estul **Europei** se află în centrul preocupărilor americane de politică externă, ci alte chestiuni, de la ascensiunea **Chinei** pînă la cele trei dosare din **Orientul Mijlociu** – **Siria**, programul nuclear iranian și negocierile israeliano-palestiniene. Al doilea mandat îi oferă președintelui o fereastră foarte bună în acest sens.

Cei care se tem că **SUA** conduse de pacifistul **Obama** vor evita o implicare directă atunci cînd va fi nevoie, pot sta liniștiți. Pacifistul **Obama** este cel care a intrat într-un război cu **Libia** atunci cînd a fost cazul, cel care a trimis o misiune pentru uciderea lui **Osama bin-Laden** și da, cel care a instituit la o scară fără precedent războiul dronelor, probabil una dintre cele mai terifiante forme de combat inventate.

Ovidiu NAHOI

Ce vrea Europa de la Obama? Cam multe

● rămînerea democratului la Casa Albă ar trebui să fie o garanție că austeritatea nu devine literă de lege

Povestea cu numărul de telefon al **Europei** este atît de veche și a fost atît de des utilizată încît uzura este aproape inevitabilă. Și totuși, încă funcționează. Bunăoară, în cazul reacțiilor față de realegerea lui **Barack Obama**. Totul depinde de partea de **Europă** din care o privești. Pentru germani, de pildă, este o ocazie de a întări legăturile transatlantice. În definitiv, cu toată recenta orientare pacifică a **Americii** (este vorba despre **Oceanul Pacific**, nu despre pacifism), nivelul investițiilor reciproce euro-americane îl depășește net pe cel al **Chinei** și **Japoniei** luate la un loc. Putere globală potențială – asta dacă își va lua cu adevărat rolul de lider al **Europei** – **Germania** are toate motivele să privească relația cu **SUA** ca pe una între egali.

Franta, dopată cu doza ei de orgoliu național, nu a încetat niciodată să pretindă asta, chit că nu întotdeauna argumentele au fost de partea ei – acum

vede în rezultatul alegerilor de pe 6 noiembrie o bună ocazie pentru ca noi, europenii, să profităm. Din moment ce **America** e pasionată azi de **China**, hai să ne rezolvăm singuri problemele cu rușii, să construim un nou drum al resurselor dinspre **Asia** centrală, să punem ferm piciorul pe malul celălalt al **Mediterranei**, schimbat din temelii de primăvara arabă și apoi să ne extindem influența în restul **Africii**. Iar **Obama** ar face bine să ne lase să ne atingem aceste obiective.

Pentru **Spania** și **Portugalia**, rămînerea democratului la **Casa Albă** ar trebui să fie o garanție că austeritatea, privită cu rezerve de liderul american, nu devine literă de lege pe plan global. Dinspre **Grecia**, așteptările sînt și mai radicale: pur și simplu, **Obama** ar trebui să împiedice **Germania** să devină stăpîna **Europei**. Atît și nimic mai mult.

În **Polonia** domină mai curînd scepticismul: **Obama** nu va mai privi spre

Europa, lăsînd statele mari (**Germania**, în primul rînd, dar și **Franta** sau **Italia**) să bată palma cu **Moscova** peste capul „Noii Europe”, ca să folosim tot o expresie americană ce definește fostul bloc comunist. Și probabil că o asemenea viziune se poate regăsi și prin **România**.

Pînă la urmă, modurile atît de diferite în care victoria lui **Obama** este percepută în diversele colțuri ale **Europei** arată cît de greu ne este să ne definim o linie strategic globală. Am construit o piață unică, avem un spațiu unic al circulației și al libertăților, încercăm să construim o guvernanta economică și financiară comună, o uniune bancară, ba chiar și una fiscală. Cînd vine vorba însă despre percepțiile asupra amenințărilor strategice, lucrurile se complică. Și ne dăm seama deodată cît de multe lucruri ne despart.

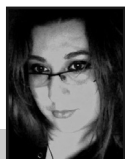
Criza ne-a „ajutat” să aducem „mai multă Europă” în economie și finante, ba chiar și în guvernarea națională – bugetele sînt astăzi controlate la **Bruxelles**, pentru a preveni orice derapaj de tipul **Greciei**. Ceea ce nu înseamnă că ar trebui să așteptăm o nouă criză, de data asta una a securității colective, pentru a construi și o viziune europeană asupra lumii. Ne-ar costa prea mult, iar **America** nu poate fi văzută la infinit ca un părinte ce are datoria să ne aducă fiecăruia ceea ce ne dorim mai mult.

Paula SCÎNTEIANU este senior editor la revista „Opinia veche”

Roxana LUPU este senior editor la revista „Opinia veche”

Diana ROTARU este reporter la postul de televiziune „România TV”

Anca SIMINA este reporter la cotidianul „Gândul”

Din Cetatea lui Ștefan

Vrei să fim prieteni? „Like!”

● pentru o domnișoară care merge la solar, să calce într-o balegă proaspătă de vacă este sfârșitul lumii

Mirosul de drojdie ne ametea, în timp ce noi stăteam pitiți pe după butoaiele cu vin în fermentație. Toamna, în beci, era ceva de speriat. Dar loc mai bun pentru ascuns nu se găsea în toată curtea de păsări. Nici măcar în grajdul de animale, unde ne temeam de botul vacii care ne adulmeca suspect în iesle. Când ieșeam aveam paie prin păr. Dar am crescut și n-am să-l uit niciodată pe **Gheorghită**, care a adormit în timpul jocului și s-a trezit cu mîinile pe coarnele vacii. Era rîrîit și a fugit în casă strigînd speriat „Drrra-cu mama, drrracu!”.

Uneori mă urcam pe gunoi și mă ascundeam în nucul mare din mijlocul grădinii. Acolo mirosea a iod, a frunze strivite și a balegă. Aveam scorbura mea în care adunam ambalajele de la napolitane și toate dulciurile pe care mi le aducea bunicul cînd venea acasă de la **Negrești**. Asta cînd nu venea aghezmuț și cînta în șantul de la poartă în „limbi străine”. Aveam doar trei ani și credeam că bunicul meu este un om foarte deștept. Cum știe el și rusa și maghiara și alte limbi necunoscute mie. Îmi vorbea pe prispa casei pînă mă lua somnul. Mai tîrziu am descoperit că era doar o încălțură caracteristică lui **Bachus**.

Cea mai veche amintire a mea este de pe vremea cînd aveam suzeta în gură. Eram totuși măricică, deoarece parcă o vad pe bunica venind cu un ciocleț (n.red.: tulpină de porumb) după mine să mă bată. Recunosc, pentru mama și bunica, bătaia era mai tot timpul ruptă din **Rai**. Dacă aș mai fi iar mică, le-aș spune că pun mîna pe telefon și chem protecția copilului. Așa cum fac tinerii secolului nostru. Părintele trebuie să umble cu mînuși, să nu tipe, să nu interzică nimic. Altfel o încurcă. Mai ales cu adolescenții, care de cîțiva ani încoace au o cărută de drepturi, iar părinții nu mai au nici unul. Înteleg că generația mea este demodată, însă dacă pun acum un copil să-mi spună cea mai veche amintire, se oprește la ce a văzut la televizor alaltăieri, or ce joc a mai terminat pe rețelele de socializare.

Nici o copilărie parcă nu mai seamănă cu a mea. Pentru o domnișoară care merge la solar, să calce într-o balegă proaspătă de vacă este sfârșitul lumii. Plînge și blestemă și-i face la nervi pe toți din jur „tărani”. Cel mai grav este că grupul de prieteni s-a pierdut printre amicii virtuali încît nu mai știu care și cum. Și ne mai mirăm de conflictele dintre elevi în școli. Recunoașteți, vă e greu să socializați cînd vă aflați față în față. Păcat, pe **Facebook** vă înțelegeați așa de bine! La urma urmei, nu e vorba decît de un „like”.

Paula SCÎNTEIANU

Cînd viața îți dă lămîi, fă limonadă și arunc-o pe geam

● pozitivistilor, iertați-mi brutalitatea, dar nu veți avea vreodată culoare în ochii mei

Cînd viața îți dă lămîi, fă limonadă, spune una dintre axiomele **Facebook**-ului, alături de alte citate inspiraționale menite să te atingă adînc, în străfunduri, să te facă să te scuturi de amorteală, inerție, să te scoată din oricare ar fi drama pe care o trăiești, și să zîmbești finalmente învingător înspre soare.

Mai aflăm că viața e o descoperire continuă a sinelui, că nu trebuie să cedezi vreodată în urmarea idealului tău, și multe altele. *The thing is*, cum spun britanicii, că totul crapă cînd iubirea dispăre din viața ta într-un mod dureros. Poți să faci limonadă cu toate citatele

motivaționale și apoi s-o arunci pe geam. Vrei un rucsac nou, o excursie la **Venetia**, o avansare, bilet la concertul acela, rochia aia verde din vitrină, pe toate astea brusc nu le mai vrei, vrei iubire, o vrei înapoi și altceva nu mai contează.

Dar iarăși, despre lucrurile acestea se cade să vorbești în metafore, pentru că nu există afirmații care să stea în picioare pentru iubire. Ea există și atît. Astfel, nu vă voi spune că pisica mea mă iubește. Vă voi spune doar că ea nu mă lasă acum să scriu acest text, pentru că vrea să mă mîngîie.

Iubirea, suferința, ratarea, eșecul, iată ce minunate daruri am primit de la **Dumnezeu**. Așa că nu vreau să aud senzaționale mantre despre ridicarea de la pămînt, înfierbîntate discursuri despre sigur că orice este posibil și noi putem să facem, incredibile parabole răsuflăte despre cum ne putem mobiliza

Oamenii micului Paris

Pe strada Dis(Escu), Doamna Voicu urlă degeaba

● de fiecare dată ieșea la geam un vecin care tipa să o lase în pace

Cînd **Drumul Brașovului** și **Ulița Mare** spre **Sarindar** s-au unit în 1692, în timpul domnitorului **Constantin Brîncoveanu**, sub numele de **Podul Mogoșoaiei**, se poate spune că nu a mai trecut mult timp pînă ce casele și palatele boieresti, care străbăteau noua arteră au dat numele de azi al **Căii Victoriei**. La intersecția dintre **Calea Victoriei** cu strada **G. Manu**, vizavi de **Muzeul George Enescu**, unde astăzi funcționează **Institutul de Istorie a Artei**, în 1912, arhitecții **Grigore Cherchez** și **A. Clavel** au construit, în stilul neobrîncovenesc al epocii, un așezămînt superb care avea să fie casa avocatului **Disescu**.

În zona **Gării de Nord**, cum intri dinspre **Bd. Duca**, pe strada **Disescu**, la numărul 23, e o casă veche cu etaj. Iar cele două familii care o împart, **Voicu** și **Bălan**, ar fi avut nevoie de sfaturile celebrului patriarh al străzii. Să fie un lucru predestinat, lăsat cu limbă de moarte peste timpuri, ca numele avocatului **Disescu** să fie presărat de procese, litigii și chestiuni legate de procedură juridică? Nu se poate confirma cu acuratețe, însă, e posibil ca moștenirea sonoră a numelui său, peste timp, să fi lăsat pe strada ce-i poartă numele, rost de procese și audieri. Uneori, cînd cele două familii de la numărul 23 păstrează tăcerea sau nu-s pe acasă, pînă și pisicile se iubesc cu tipete, de zici că ar fi cazul să chemi poliția la ce urlete de sfîrșit de viață scot.

Cu toate astea, ca într-un soi de obicei conjugal de proastă factură, din curtea familiei **Voicu** se aud niște grozăvii, încît ai senzația că tocmai se produce o dramă. **Poliția comunitară** a venit o singură dată, cînd, pare-se, pe

doamna **Voicu** o schingiuia soțul violent. Nici măcar nu au oprit la adresă. Au trecut pe lîngă femeia care urla din gură de șarpe, sunînd prin centrală să afle unde e bătaia cruntă despre care au fost anunțați. Era ca și cum nici măcar nu trecuseră prin fața porții de unde se auzea un urlat înfricoșător, rost al unor palme care se lipeau de fața doamnei **Voicu** atît de tare încît vecinii de pe strada paralelă ieșiseră la geamuri. Comunitarilor nu le-a spus nimic acest moment conjugal. Poate și pentru că se repetă cu o constantă înfrîtoare. Cu toate astea, de fiecare dată ieșea la geam un vecin, mereu același, care-i tipa lui să o lase pe ea în pace.

Totul se petrecea ca într-o piesă de teatru jucată săptămînal. Nu chiar la aceeași oră, dar, mai mereu, înspre dimineață, în funcție de starea actorilor. Iar ei, actorii, reușeau, fără să-și propună, să se întrecă pe sine. Ea – îngunchea în stradă, își blestema în urlete soțul, copilul, răgea ca din gură de șarpe că vrea s-o omoare, deși el se ascundea de ochii lumii, printre copcii din curte. Cum nimeni nu intervenea și nimeni nu se arăta solidar cu durerea femeii, după ce trăgea o porție înfrîtoare de urlete, Doamna intra în curte. De-abia de acolo se auzeau palmele, picioarele și iar răgetele ei. Pare-se că omul, cînd se îmbăta, își aducea aminte de nelegiurile ei și o dădea afară din casă. Se luau de la niște proprietăți vîndute propriului copil, pe care, se pare, el, **Voinea**, nu-l recunoștea de fiu. Și asta ca să revenim la cele legate de numele domnului **Disescu**...

În jumătatea cealaltă de casă, familia **Bălan** trăia nestîngerită, plimbîndu-și cîinele, mergînd la piață, ca și cum, în bătaura lor comună, nu s-ar fi întîmplat nimic ... Niciodată!

Diana ROTARU

Gîndește în afara cutiei

împreună ca să devenim niște super-profesioniști, să aducem companiei profit!, să satisfacem clienții cu serviciile noastre ireproșabile!, să ne setăm mintea ca să călcăm pe cărbuni încinși la traininguri motivaționale.

Pozitivistilor, sinteți lamentabili. Iertați-mi brutalitatea, dar nu veți avea vreodată culoare în ochii mei. Sinteți terni ca o coală albă de hîrtie. **Charles Bucowski** era beat în majoritatea timpului, se folosea de alcool ca să se împrietenească cu propria viață atît cît să poată trăi și scrie, era laș dar mai ales genial. Refuzat de lumea literară la începuturi, s-a răzvrătit rămînînd beat zece ani și nescriind nimic, dar acești ani pierduți în alcool cum îi numește, au fost materialul cărților sale autobiografice și fictionalizate de mai tîrziu. A avut o slujbă de rahat mulți ani la rînd, la un oficiu postal în **Los Angeles**, a jelit femeii iubite și a scris, așezînd tot eșecul vieții sale într-o capodoperă literară.

Poeta **Sylvia Plath** s-a sinucis la 31 de ani, arătîndu-și refuzul de a colabora

cu o lume pe care nu o putea accepta, și-a înhățat liberul arbitru, libertatea de a dispune de propria ei viață, și a decis să pună punct. La 19 ani după moartea ei, avea să primească **Pulitzerul** pentru volumul **Collected Poems**. Poeziile **Sylviei** au irumpt din suferință, pozitivistilor, citiți **Poppies in July**, citiți **Ariel**, și nu mă faceți să vomit cu zîmbetul vostru propagandistic.

Pledez pentru eșec. Pentru că în fata lui redevenim smeriți. Pentru că prin el sîntem nefericiți și asta este bine! Pentru că ne punem întrebări, pentru că ajungem în adîncul nostru, pentru că atunci zîmbim oamenilor într-un rictus al suferinței, dar unul sincer, neprefăcut.

Haideti să fim nefericiți, să nu ne fie teamă. În timpul acesta, se coace în noi ceva, un mugur sau un început de fruct care ne va salva mai devreme sau mai tîrziu din ratarea noastră, pe fiecare dintre noi, diferit.

Roxana LUPU

Editorial, tura de noapte

Noi share-uim, nu gîndim

● să stai singur cu propriile gînduri e de neconceput

S-a întîmplat să iau **Bucureștiul** la pas mult în ultima vreme. Doi ani legați, am măsurat cu piciorul parcuri, alei strîmbe, străzi lăturalnice, bulevarde de fite.

Lumea, frumos încolonată, merge înainte. Muncește și cînd merge pe stradă, ronțăie covrigi din colt. Aproape nimeni nu-și mai ascultă gîndurile. Corporatiștii, puștii de școală, gospodinele care merg la piață, mai toți vorbesc cu ochii pironiți în gol. Dacă n-au telefonul în mînă, e pe *speaker*. Și dacă e totuși închis, atunci e musai să cauți un contact ceva în agendă, să dai repede un SMS unei prietene. „Tocmai ne-am certat rău. Și-mi promisese nenorocitul k mă duce la Viena înainte de Crăciun. Erau sales, fată! La naiba! :(. ” Dar ea nu răspunde. N-are timp. De pe un telefon vorbește, de pe altul intră pe **Facebook**. Are de postat repede, pînă ajunge la birou, o poză cu cele două ochiuri cu șuncă pe care le-a mîncat de dimineață. „O zi care începe bine”, cică. Doi flămînzii dau repede *like* cît molfaie dintr-o brînzoaică. „From Unirii Metro Station”, apare îndată pe ecranele mici. O tipă care o arde numai *raw-vegane* se crucește într-un comentariu.

Nu mai poți să te încalți fără să-ți fotografiezi pantofii să-i vadă toți amicii. Cu care de fapt nu te-ai mai văzut la față la un ceai de-un veac. Nu-i cazul. Știi de pe **Facebook** și ce fac și

ce-au mîncat aseară și cum o mai duce pisica. Iar ceaiuri nu mai beau, oricum, decît fraierii. Lumea bea cafea, să-și poată actualiza glorios statutul: „Starbucks”.

Mi-a plăcut asta și am căzut în plasa. Am fost să iau cafeaua cu scortîșoară și prăjiturile cu ciocolată. Vuia **Facebook**-ul și am cedat. Nimeni nu venise, totuși, la cafea. Să scoată **iPad**-ul pe masă, da. Zece *like*-uri pentru statut și șapte pentru că unii înțeleseseră și treaba cu „via iOS”.

Pe timpul cînd oamenii serioși nu recitau în conversațiile de dimineață din ce auzeau seara la **Mircea Badea**, chiar și cînd *pickhammerle* paralizau orice idee răsărită în capul unui om, tot mai vedeai cîte un visător pe stradă. Acum, să gîndești cu capul tău sau, mai rău, să stai singur cu propriile gînduri e aproape de neconceput. Nu poți să-ți alegi sacoul pentru un interviu fără s-o suni pe mama. „O să fie bine, mamă, ai să vezi.” N-a fost. A mers prost de tot, nimeni n-are chef să plătească pe nimeni ca să gîndească. Poate doar împrumutînd din gîndurile șefului.

Nervos, dai repede pe **Facebook**, fără diacritice: „Vreau sa plec din tara asta! Cred ca o sa ploua.” Receptiv, și Cel de Sus se conformează. Și apoi dă un *share*.

Anca SIMINA

SENIORI EDITORI:

opinia veche

Andreea ARCHIP,
Dana BALAN,
Oana BALAN,
Alina BAISAN,
Andrei CIURCANU,
Florentina CIUVERCA,
Anastasia CONDRUC

Ionuț FANTAZIU,
George GURESCU,
Diana IABRAȘU,
Liviu IOLU,
Roxana LUPU,
Nicoleta NASTASE,
Vlad ODOBESCU,

Diana ROTARU,
Ionela SĂVESCU,
Paula SCÎNTEIANU,
Andrei UDIȘTEANU,
Lina VDOVIL

Dintr-o mie de CD-uri

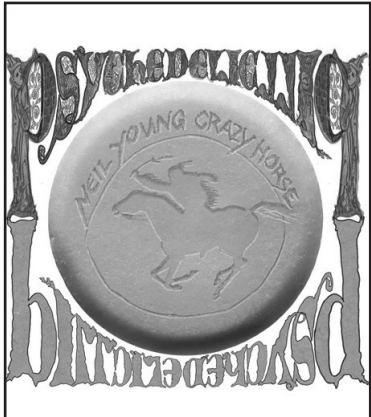
Pe urmele uriașului

● căutarea inocenței continuă pînă la finalul materialului

Aproape 28 de minute, atît durează o întoarcere în anii '60-'70. Atît ține, de fapt, prima piesă a celui mai nou album semnat de **Neil Young** în colaborare cu **Crazy Horse**, trupa care i-a însoțit vocea veteranului rocker vreme de cîteva decenii. Reuniți parcă întocmai ca să arate că „rock&roll can never die” („rock&roll-ul nu poate muri vreodată”), așa cum spunea **Young** în 1979 în piesa „Hey Hey, My My”, aceștia au legat pe albumul „Psychedelic Pill” cele mai apăsătoare experiențe de viață ale solistului și cele mai iubite acorduri care-au ieșit din cutiile chitarelor în cei 43 de ani de existență a trupei.

Construit ca un jurnal neorînduit cronologic, albumul se desfășoară pe două părți, cu patru, respectiv cinci piese. Și fără ca vreuna din ele să fie o reinterpreta a melodiilor consacrate ale lui **Young**, ele respiră, inevitabil, același aer greu și emoționant al rockului vechi, fie el alternativ, acustic sau electric. „Driftin' back”, prima și cea mai lungă alunecare înspire lecțiile de viață cusute în versuri, e o jumătate de ceas care trece în sens invers și-și lasă ascultătorul să viseze „la felul în care sună lucrurile acum” („Dreaming about the way things sound now”). Halucinația corzilor e înepată doar de vocea lui **Neil Young**, care protestează gutural împotriva „gigantului tehnic” („the big tech giant”) care a schimbat culorile lumii și-ale muzicii.

Albumul e nostalgic fără doar și poate. **Young** cîntă despre o întreagă viață, de la amintirile amestecate cu vis din leagăn („Born in Ontario”), pînă la poemul din „Ramada Inn”, hanul în

Neil Young- „Psychedelic Pill”- 2012

care doarme povestea a doi îndrăgostiți ce poartă pe umeri o veche și nestinsă dragoste. Iar căutarea aceasta a inocenței continuă pînă la finalul materialului, în „Walk Like a Giant”, care atunci cînd nu e presărată cu ecoul fluierăturilor ușoare ale celor de la **Crazy Horse** sau de glasul ușor nazal al lui **Young**, amintește de riff-urile lungi și năucitoare ale celor de la **Pink Floyd**. Cînd cade cortina, maestrul își amintește de vremurile în care credea că muzica lui va naște o revoluție („We were gonna save the world/ We were trying to make it better” – „Aveam să salvăm lumea/ Să o facem mai bună”). Și chiar dacă „Psychedelic Pill” e, cumva, o doză amară de regret, piesele scriu mai departe istoria unui **Neil Young** care a pășit întotdeauna „ca un uriaș” pe inimile iubitorilor de rock.

Anca TOMA

„Young încă mai sună ca un om care crede că nu a terminat de visat.”
www.rollingstones.com

De dragul diversității, citește o carte

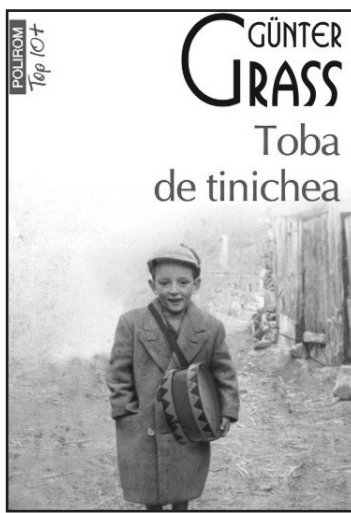
Portativ al Europei îndoliate

● personajul își istorisește viața din patul spitalului psihiatric, unde a fost închis, pentru o crimă

La vîrsta de trei ani de zile, **Oskar Matzerath** a încetat în mod deliberat să mai crească, ca reacție împotriva unei lumi atît de haotice și superficiale, pe care o analizează cu o profunzime covîrșitoare zilnic, în magazinul părinților lui. O metaforă a războiului, prin arta schioapă, slută, care îngroapă cititorul într-un amestec fin de curiozitate și dezgust, a unui protagonist împreună cu **Toba** sa de tinichea, care dă și titlul cărții. O povestire cu ritm ametitor, ite încurcate și sensuri aidoma povestitorului, care se alătură unei societăți de pitici, exclusiviste, pînă cînd interesele îl duc în locuri tot mai îndepărtate, ca să-l trimită înapoi. La fel de îndărătnic, de năbădăios, de închis în propriile simțăminte.

Personajul lui **Günter Grass** se naște în orașul **Danzig**, la granița dintre **Germania nazistă** și **Polonia**, astăzi **Gdansk**, și-și istorisește viața din patul spitalului psihiatric, unde a fost închis pentru o crimă comisă prezumptiv. De altfel, presupția este un motiv care urmărește fiecare fir al poveștii în parte, întocmai ca o umbră parcă prea mare: nesiguranța tatălui biologic, a fiicei despre care nu știe dacă este a lui sau a unuia dintre presupușii tați.

Nici vocea de care **Oskar** este atît de mîndru **Grass** nu o gîndește

Editura Polirom
640 de pagini, 2012
22.95 lei

melodioasă ori artistică, ci foarte înepătore, deranjantă. Iar el, acest povestitor în care nu ne putem pune prea mare încredere, sparge sticlele clădirilor cu țipetele lui ascuțite, o amintire a pogromului **Noptii de Cristal** din noiembrie 1938. Își ia, de-a lungul cărții, toate metehnele războiului trăit și le poartă ca pe propriile firi, din care își țese o personalitate – plină de contradicții, de întrebări fără răspuns și de durere cu care nu ar putea, sub nici un chip, să empatizeze. Își recunoaște slăbiciunile și le îmbrățișează, aidoma bunicii care, pe rînd, rotea cele cinci fuste pe care le purta odată, cite una pentru fiecare zi. Cînd soarele îi făcea curaj pentru o nouă dimineată, bunica lua fusta de la vedere și și-o lipsea de trup, în timp ce rîndul următoarei venise să strălucească în razele zilelor lungi de vară.

Livia RUSU

Evenimentul săptămîinii

CONCERT

Joi, 15 noiembrie, trupa **Vita de Vie** va cînta acustic la **Casa de Cultură a Studenților** în cadrul unui turneu național, organizat cu ocazia împlinirii a 15 ani de activitate.

Prețul unui bilet începe de la 60 de lei și ajunge pînă la 80 de lei.

Scor la pauză

Culoarea mîndriei

● antrenorul a devenit o vedetă în orașul său natal

În fotbal, victoria a devenit uneori atît de importantă, încît orice înfrîngere s-a transformat într-un fel de kriptonită pentru mîndria tuturor celor implicați. Dacă o echipă românească nu reușește să bată adversarul, va exista suporterul **A** sau persoana importantă **B** care va ataca, va învinui și va da de pămînt cu jucătorul **X**, antrenorul **Y** sau arbitrul **Z**. Asta a devenit o practică foarte ușoară. Dar parcă devine tot mai greu să înghiți în sec și să-ți ții mîndria în frîu și pur și simplu să bați pe umeri atît jucătorii echipei adverse, cît și să te bucuri pentru cei care au jucat pentru imaginea țării tale.

După cele două înfrîngeri suportate de **Molde FK** cu roș-albaștrii din **Ghencea**, norvegienii au aplecat capul și s-au declarat învinși. Antrenorul acestora, **Ole Gunnar Solskjaer** pare să fi fost impresionat de jocul steliștilor, pe care i-a comparat cu **Liverpool**, trupă în fața căreia echipa din **Ghencea** luase bătaie ultima oară în 2010 și, pînă la urmă, una dintre echipele cu tradiție.

În **Norvegia**, localnicii din **Molde** nu i-au primit cu pietre și furci pe jucătorii echipei locale, ci s-au mulțumit să vadă că au făcut un avans, au scos mai departe în **Europa** imaginea fotbalului autohton. Antrenorul, în special, a devenit o vedetă în orașul său natal unde blazonul trupei se poate vedea agățat și lipit peste tot, de la stîlpii de iluminat pînă la plăcuțele numerelor de înmatriculare. Mulți îl respectă pe **Solskjaer** pentru că, după ce a antrenat rezervele la **Manchester United**, a reușit să cîștige pentru prima dată în 100 de ani din istoria clubului titlul în liga națională.

Pe meleagurile noastre, nimeni nu a trecut cu vederea progresul **Stelei**, dar parcă nici nu a stat prea mult cu privirea pe ei, căci la noi a mai fost o echipă care a încercat să avanseze în **Europa**. **CFR Cluj** a pierdut miercuri, 7 noiembrie, în fața turcilor de la **Galatasaray**, dar nimeni nu i-a bătut pe umăr pentru că au încercat, ci au reieșit în public vechile ritualuri de după o înfrîngere. Un jucător **X** a fost acuzat de blat, scandalul pornind de la o sursă misterioasă care a trimis unei televiziuni imagini în care ardeleanul ar fi fost surprins că ia bani pentru a vinde meciul.

Paul ANDRICI

Stop cadru

Freelancers e exact genul de film la care știi ce urmează să vezi atunci cînd la producători îl regăsești pe **Curtis „50 Cent” Jackson**, actor principal al producției de altfel. Însă, cînd pe aceeași listă mai apare **Robert de Niro**, așteptările fanilor se multiplică de cîteva ori.

Producția începe cu trei prieteni tineri, abia ieșiți de pe străzile ghetoului, înrolați în poliția din **New York**. Aici, fiecare dintre ei rămîne confuz, deoa-

Polițiști „In da club”

● 50 Cent are aceeași expresie pentru toate emoțiile

rece aceeași corupție pe care o știau din suburbii au regăsit-o în inima poliției, pornind încă de la ofiterii îndrumători, iar prima zi de muncă pentru aceștia e un adevărat test de moralitate. Primul dintre ei, singurul alb al grupului, face echipă cu un polițist violent ce urăște persoanele de culoare și nu ar mișca nici un mușchi să le ajute, ba chiar le mai și bruschează aparent fără motiv. Ofițerul celui de-al doilea, un afro-american, mizează pe imaginea „fraților” în societate, și nu ezită să elibereze pe unul dintre ei, în speranța că astfel îi va salva viața. **Malo (50 Cent)**, cel de-al treilea, este pus în subordinea unui polițist care de asemenea eliberează un delictent, însă doar pentru a primi în continuare de la acesta droguri.

Povestea filmului nu este una originală, iar sfîrșitul său poate fi prevăzut

încă de după prima jumătate a producției, adăugînd astfel la balastul cinematografic al peliculelor cu viața negrilor de cartier. Cu ce vine acesta în plus față de restul e uniforma de om al legii, care este prezentată doar ca funcție onorifică, „polițiștii buni” fiind mereu ocupați doar de „chestiile mărunte”, și apar doar la sfîrșit. Pe un alt plan, producția exploatează și ideea cum că pentru fiecare șef mare există unul și mai mare, însă talentul actoricesc al lui **50 Cent** care are aceeași expresie facială pentru toate emoțiile posibile, energiază pînă în punctul în care nu mai înțelegi dacă faptul că și-a ucis unul dintre prietenii din copilărie îl întristează sau îl încîntă.

De asemenea, sînt servite obsesiv tematici ca prostituția, traficantii de droguri, corupția și mafia, făcînd ca dis-

pariția unora dintre personaje să fie confuză, la fel ca finalul. Singurul element pentru care probabil merită să te uiți pînă la sfîrșit este jocul lui **Robert de Niro**, deoarece dacă ar fi să categorisim acest film drept unul de acțiune, n-ar fi corect, pentru că pe parcursul său abia dacă s-a descărcat un singur încărcător de gloanțe. Doar la muzică este argumentată alegerea lui **50 Cent** printre producători, aceasta potrivit-se aproape perfect și mascînd pe ici pe colo din transparenta scenelor. Trăgînd linie, **Freelancers** e tipul de film pe care l-ai urmări, după ce ai ascultat prea mult hip-hop la colegi, pentru ca ziua următoare să îi convingi și pe ei să se uite la film și să oprească muzica.

Iulian BÎRZOI

„Freelancers” (2012)
Regia: Jessy Terrero
Gen: acțiune, dramă

● HOROSCOPI ● HOROSCOPI ● HOROSCOPI ● HOROSCOPI ●

BERBEC: Vrei mai multă mîncare de acasă. Nu de alta, dar de fiecare dată cînd primești pachet, colegii de palier își iau tributul și ție-ți rămîn numai merele.

TAUR: Începe să te deranjeze conspirația *fast-food*-urilor din Iași, care de ceva timp tot micșorează hamburgerii și mărește prețurile.

GEMENI: Încă nu ți-au intrat pe card banii pentru care ai lucrat astă vară în **Grecia**. Ieși în stradă, protestează, la ei e foarte la modă.

RAC: Ți-e dor de vacanța de vară, cînd stăteai acasă și te jucai toată ziua la calculator. Acum singurul joc pe care-l joci e „ce scuză am azi să nu merg la școală”.

LEU: Încă n-ai făcut nici o temă pentru facultate, deși ai minim două proiecte la fiecare profesor. Nu-i panică, mergi pe clasicul - nici o temă, nici o greșeală.

FECIOARĂ: Un studiu recent arată că dacă bei cafea scad șansele ca alcoolul să-ți afecteze ficatul. La cantitățile tale, recomand doi litri de cafea pe zi.

BALANȚĂ: Ai hotărît să nu mai iei autobuzul la facultate. E îngrămădit, miroase urît, încă nu e cald și îți lipsesc plimbările de dimineată.

SCORPION: Colegii de facultate te boicotează, înveți prea bine. Așa că ai hotărît să-i aștepti noaptea cînd vin pe malul **Bahluiului** beți și să-i îndemni la o baie.

SĂGETĂTOR: Nu mai bei. Te miri cum de îți aduci aminte ca ai spus asta, deși cum ai ajuns în alt cîmin, cu trei băieți și o pisică pe brațe, n-ai nici o idee.

CAPRICORN: Ești atît de activ în ultima vreme că deja te cunosc portarii tuturor căminelor de fete de prin preajmă.

VĂRSĂTOR: Ai căzut de atîtea ori pe scările din Universitate că ai hotărît să-ți cumperi un scaun cu roțile și să mergi pe rampe, e mai sigur.

PEȘTI: N-ai ieșit deloc în oraș de cînd ai venit în **Iași**, motiv pentru care ai foarte mulți bani. Cu prima ocazie, faci cîinste întregului cîmin.

Televizorul, vedeta nopții la Palas

O noapte cu minciuni în cadre scurte

● meșteșugim un epilator teleportator cu Wi-Fi care poate tunde și iarba din grădină ● oamenii își contorsionează gâturile precum un șarpe hipnotizat

Zgribuliți din cauza vântului tăios, un șir și jumătate de persoane așteaptă în fața sălii de evenimente de la Palas, unde doi paznici cu mutre serioase înrolează pe fiecare cu brățări colorate. În dreapta, o altă coadă, mai lungă decât cea de afară își așteaptă rîndul la nachos, singurul aliment care a putut fi cumpărat de-a lungul celor opt ore din cadrul Nopții devoratorilor de publicitate, vineri seara.

După ce toată lumea se așază pe scaun, cumiți îl așteptăm pe **Teo**, cel promis de afiș că va modera evenimentul. Însă, câteva clipe mai târziu un tânăr îmbrăcat în blugi, sacou și un tricou negru peste care stă cochet desenată o cravată, ne urează bun venit și explică ce urmează să privim. Un alt bărbat, se alătură partenerului său de pe scenă, iar noi aflăm că cei doi se ocupă de improvizatii. Cu același entuziasm, unul dintre flăcăi, îmbrăcat la fel, cu un tricou cu cravată, cu un fes negru pe cap și o mustață stufoasă, ne provoacă la un *brain storming* pentru a pune bazele unui nou „produs revoluționar”.

Deodată reușim să meșteșugim un epilator teleportator cu *Wi-Fi* care poate tunde și iarba din grădină, un produs în a cărui reclamă să apară **Cheloo** cîntînd într-un lift. Și asta după ce spectatori din sală i-au ajutat pe cei doi măscărici să realizeze o reclamă *live*. Încă două-trei bancuri pe seama produsului minune, și

în sfîrșit trecem la publicitatea adevărată, care vine cu o dilemă. Dacă la început sînt calupurile sponsorilor, de unde o să știm cînd o să înceapă cu evenimentul pe bune? Totul este clarificat printr-un spot, care ne introduce fără alte glume în cele 290 de filmulețe consumeriste, din cele aproximativ 1 milion pe care maestrul **Jean Marie Bouriscot** ni le-a pregătit, așa cum face an de an din 1995.

Încă de pe la început, ni se face cunoscut faptul că publicitatea face parte din viața noastră, printr-o conversație între doi soți ce folosesc în loc de cuvinte, mărci de produse. Reclama celor de la **McDonalds** e o adevărată lovitură sub centură pentru principalii lor competitori. Astfel, într-un clip în care un băiat sătul să-i mai fie luat **Big Mac**-ul de către ceilalți copii mai mari, vine sub acoperire, cu o pungă de **Burger King** pe care o așază în fața celeilalte, scăpînd de probleme. După încă câteva calupuri

în care ne-am amuzat de tot felul de animale, a urmat un moment adresat mai degrabă publicului masculin, prin câteva clipuri de la **Charlie's Angels**, unde au apărut mai multe fete golașe, ce îi spală în *slow motion* mașina unui domn. Însă, nici doamnele nu au fost ignorate, imaginile cu **Chanel** sau **Dolce Gabbana** fiind cele mai strălucitoare.

Nici bine nu ajungem la prima pauză, căci oamenii deja își testează scaunele în toate pozițiile posibile, contorsionîndu-și gâturile precum un șarpe hipnotizat, de fiecare dată cînd pe ecrane apar diacriticele. Ele au fost o problemă, deoarece sala de la **Palas** nu este precum un amfiteatru, și trebuie să stăm spate-n-spate, urmărind reclamele japoneze sau rusești la celelalte ecrane prezente în sală. Încă un calup cu două mașini, una vopsită personalizat ca pentru echipa de fotbal **Real Madrid**, și cealaltă pentru **Barcelona** au atras atenția mai ales prin mesaj, cele două „desenînd” cu ajutorul cauciucurilor încinse doi fotbaliști aflați într-un duel cu mingea. La final, piloții au dat mîna și au plecat împreună, probabil la o bere.

Star Wars în chiloți

După finalul primei părți, deja încep să apară cearcănele, însă nu mulți se încumetă la cafeaua de 5 lei, și preferă să stea un pic în frig pentru a rămîne treji. Alții au rămas pe hol și butonează la cele două *xbox*-uri, iar un tânăr tot face cu palma unui *smart tv*, pe care e pornit un joc de **Angry Birds**.

Cu ochii lipiți de ecran timp de opt ore

După zece minute, sîntem invitați la mai multe clipuri, în care subiectul comun e seria **Star Wars**. În cel mai amuzant dintre acestea, într-un bar, **Snoop Dogg** se ia la hartă cu un extraterestru, pe care-l pulverizează cu sabia sa jedi, iar într-un alt colț, **David Beckham** dă explicații unor oameni ai legii.

Cea mai discutată parte a nopții a fost fără îndoială seria de clipuri din partea **AussieBum**, o companie australiană specializată, ce produce doar chiloți și boxeri masculini. După patru astfel de filmulețe în care bărbați încercați de munci grele precum cel ce abuzează de un *pickhammer*, îmbrăcat doar cu o cămașă și o pereche de nădragi se răcoarește cu un cap de duș la părțile intime,

a urmat o alternanță între un clip drăgut și chiloți. Perechea care a rămas întipărită în mințile tuturor, a fost cel mai probabil cea cu buzunăraș în față, deoarece din el, australienii n-au avut probleme în a-și adăposti legumele pe care le-au mîncat ulterior, sau telefoanele inteligente care erau puse pe vibrat.

Pînă la final, cu fiecare pauză s-au eliberat și locurile de pe scaun și n-a mai contat dacă aveai brățara sau nu, încheindu-ne pregătirea pentru momentul în care vom deschide televizorul. Însă, **Noaptea Devoratorilor de Publicitate** nu ne-a pregătit și pentru *teleshopping*.

Ilulian BÎRZOI

Localul Troian

Casa cu jazz și ciocolată

● locul îl recunoști după copacul din The Lord of The Rings, care-i servește drept simbol

„Era o muzică perfectă curgînd pe jos, pe lîngă glezne”, anunță caligrafic unul dintre multele panouri animate pe pereți în **Mojo Bar**, pe strada **Petru Rareș**, lîngă **Hotel Majestic**, puțin mai jos de **Kaze**. Fundalul muzical *chill* ori poate *jazz* te învăluie încă de la intrarea în casa cea veche. Întocmai ca-ntr-un *fantasy*, unul dintre acelea care te prind din primele secunde. Locul îl recunoști după copacul din **The Lord of The Rings**, care-i servește drept simbol pictat pe ușa noii adrese a barului. Faptul că spațiul de acum este cel al unei case închiriate, cu încăperi folosite ca semi-separeuri, care dau un aer de intimitate, nu este decât o calitate în plus a barului. Iar dacă l-ai reperat și decizi să bei o infuzie cu ceai negru, cu ciocolată și scortîșoară, licoarea ți se va înfățișa în chip prietenos, într-un mini-ceainic din care doar un lîntîșor finuț prins de toartă o să te lase să știi că, în cinci minute nu-ți va mai părea rău pentru cei 6 lei în minus.

Și, cum tot ai de așteptat, cu siguranță nu o să-i scape privirii nici moriștile atent îndoite din hîrtie colorată în chip de origami, lipite deas-

pra tocurelor din lemn care îți amintesc, la răstimpuri, că te afli într-o casă de om. Sigur, la atmosfera ambientală ar merge poate, la fel de bine, în loc de ceai, o cafea *big cup*, cu lapte, 250 de mililitri de savoare cremoasă, ori o limonadă. Una mare, de jumătate de litru. Dacă ți-e greu să decizi, răsfoitul meniului nu o să ajute foarte mult, cum fiecare alegere te va lipsi tot de 6 lei.

Poate cel care te-a îndemnat să intri este vîntul neprietenos de noiembrie, o cafea italiană cu *sambuca* ori una irlandeză cu *whiskey* ar trebui să-ți întrerupă, pentru cîte o sorbitură la răstimpuri, discuțiile cu prietenii, pe care sigur din camera de alături nimeni nu le va auzi. Și, pentru ca locul să arate tot mai mult ca acasă, un cuier pom cu cîteva pardesie lungi și fulare colorate în nuanțele frunzelor de toamnă te întîmpină de după deschizătura ușii. Iar înainte să pleci, cu un ochi la nasturii hainei, pe care să-i închizi cît mai strîns, ochii ar putea să-ți fugă la suportul pentru discuri de *pick-up* de pe perete care, împletit cu fire de plastic roșii și negre, formează o inimă perfect simetrică. După ce lași 10 lei în care, indiferent ce bei, intră și bacșișul și poate-ți mai rămîne și pentru bacșișul următor, ești gata să ieși în vîntul toamnei de noiembrie.

Livia RUSU

Punctul pe V.I.P. ● Punctul pe V.I.P. ● Punctul pe V.I.P.

Mireasă roz fără dinți

● un filmuleț vizionat la nuntă a fost catalogat drept „cel mai urît gest” al mirilor

Nu degeaba există o vorbă care spune că verigheta arată starea civilă, iar ghiulul indică starea financiară. După aceea zicală pare să se fi ghidat **Justin Timberlake** atunci cînd a hotărît că e timpul să se așeze la casa lui, iar viitoarea soție să poarte nu doar o verighetă, ci patru. Moftul pare să fie marcă înregistrată **Jessica Biel** care și-a dorit un inel compus din patru piese, două realizate din aur alb, placate cu rodii și acoperite cu diamante, iar două asemănătoare cu modelul simplu pentru care a optat **Justin**. Însă acesta nu este singurul aspect prin care s-a identificat nunta, pretul total ajungînd pînă la 6,5 milioane de dolari. Rochia nu a fost nicicum albă, mireasa dorind ceva „romantic, dramatic și extravagant în același timp”, culoarea roz fondant fiind cea care a întrunit aceste condiții. Creația **Giambattistei Valli** a fost accesoriată cu o pereche de cercei de 105.000 dolari marca designerului american **Martin Katz**.

„Mireasa roz” a pășit spre altar acompaniată de o baladă compusă spe-

cial de **Justin** pentru ea și pentru eveniment, „făcîndu-i chiar și pe cei mai duri bărbați din sală să lăcrimeze.” Deși la o primă vedere nunta ar părea una cu adevărat somptuoasă, aceasta a fost făcută în secret, undeva în sudul **Italiei**, totul fiind o surpriză pînă și pentru cei 100 de invitați, care au aflat că cei doi se vor căsători abia cînd au ajuns la ceremonie. Refugiul ales a fost casa unei vechi prietene a cîntărețului, o fostă creatoare de modă.

Însă adevăratul motiv pentru care nunta lor va fi ținută mîntu nu se referă la cheltuieli, surprize sau fineturi, ci unul deloc lăudabil. Chiar dacă au ținut totul secret și au fost cît se poate de discreți, un filmuleț vizionat la nuntă a fost catalogat drept „cel mai urît gest”. Personaje au fost oameni săraci, care le urează mirilor casă de piatră și fericire, cerîndu-și scuze că nu au putut fi prezenți. În schimb, aceștia au primit 40 de dolari pentru cîteva urări, iar spectatorii și-au satisfăcut dorința de amuzament. Cele opt minute care ar fi trebuit să vizeze extravaganța ceremo-

Camerale foto i-a prins și în Italia

niei s-au transformat în glume triste pe seama oamenilor fără adăpost, rău îmbrăcați, fără dinți și neîngrijiiți, autorul acestui film urmărind să ia în ris ceremonia de nuntă scumpă a celor doi. Chiar dacă la un moment dat locul de proveniență al filmului era incert, presa internațională susține că acesta a fost realizat de un prieten de-al lui **Justin Timberlake**. Doar știm prea bine că prietenul la nevoie se cunoaște.

Mădălina OLARIU

DIRECTOR: Laura PĂULET

REDACTOR-SEF: Cătălin HOPULELE

REDACTOR-SEF ADJUNCT: Oana OLARIU

SECRETAR GENERAL DE REDACȚIE: Ioan STOLERU

SEF DE DEPARTAMENT: Iulia CIUHU

REDACTORI: Alexandra IVĂNESCU, Dan CONDREA, Paul ANDRICI, Ilulian BÎRZOI, Andrei MIHAI, Mădălina MORARU, Mădălina OLARIU, Livia RUSU, Anca TOMA, Daniela VORTOLOMEI

COLABORATORI: Cătălina DOBROVICEANU

PUBLICITATE: Bogdan COBUZ

EDITOR: Daniel CONDURACHE

Sedintele de redacție au loc luni și miercuri, de la ora 20.00. Revista se poate procura și de la sediul redacției.

Casa de Cultură a Studenților
Str. Vasile Conta nr. 30, et. 2,
700106 Iași. Tel.:0746/230.032, 219520,
e-mail: redactia@opiniastudenteasca.ro

opinia